

Archeologienota

Oudenaarde Bevere, Kortrijkstraat 39

Deel 1: Verslag van Resultaten

Titel
Archeologienota Oudenaarde Bevere, Kortrijkstraat 39. Deel 1: Verslag van Resultaten

Auteur
Kleo Langenraedt

Erkende archeoloog
BAAC Vlaanderen bvba
OE/ERK/Archeoloog/2015/00020

BAAC-Projectnummer
2025-0123

Plaats en datum
Evergem, 20 december 2024

Reeks en nummer
BAAC Vlaanderen Rapport 2969
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot
KBR

© BAAC Vlaanderen bvba. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

Inhoud

1	Beschrijvend gedeelte.....	1
1.1	<i>Administratieve gegevens .....</i>	<i>1</i>
1.2	<i>Juridisch kader en onderzoektraject.....</i>	<i>4</i>
1.3	<i>Aanleiding .....</i>	<i>4</i>
1.4	<i>Huidige situatie en geplande werken.....</i>	<i>5</i>
1.4.1	<i>Huidige situatie .....</i>	<i>5</i>
1.4.2	<i>Geplande werken en bodemingrepen .....</i>	<i>5</i>
1.5	<i>Randvoorwaarden .....</i>	<i>13</i>
2	Bureauonderzoek	14
2.1	<i>Werkwijze en strategie.....</i>	<i>14</i>
2.1.1	<i>Onderzoeksdoelstelling .....</i>	<i>14</i>
2.1.2	<i>Onderzoeksvragen.....</i>	<i>14</i>
2.1.3	<i>Methoden en technieken.....</i>	<i>14</i>
2.2	<i>Assessment.....</i>	<i>16</i>
2.2.1	<i>Landschappelijk kader.....</i>	<i>16</i>
2.2.2	<i>Historisch kader .....</i>	<i>24</i>
2.2.3	<i>Cartografische bronnen .....</i>	<i>25</i>
2.2.4	<i>Orthofotografische bronnen .....</i>	<i>29</i>
2.2.5	<i>Archeologisch kader.....</i>	<i>30</i>
2.3	<i>Synthese onderzoeksresultaten .....</i>	<i>37</i>
2.3.1	<i>Datering en interpretatie onderzoeksterrein .....</i>	<i>37</i>
2.3.2	<i>Archeologische verwachting.....</i>	<i>37</i>
2.3.3	<i>Syntheseplan .....</i>	<i>37</i>
2.4	<i>Besluit.....</i>	<i>39</i>
2.4.1	<i>Potentieel op kennisvermeerdering .....</i>	<i>39</i>
2.4.2	<i>Afweging noodzaak verder vooronderzoek.....</i>	<i>39</i>
3	Samenvatting	40
4	Lijsten.....	41
4.1	<i>Figurenlijst .....</i>	<i>41</i>
4.2	<i>Plannenlijst.....</i>	<i>41</i>
4.3	<i>Tabellenlijst .....</i>	<i>41</i>
5	Bibliografie.....	41

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

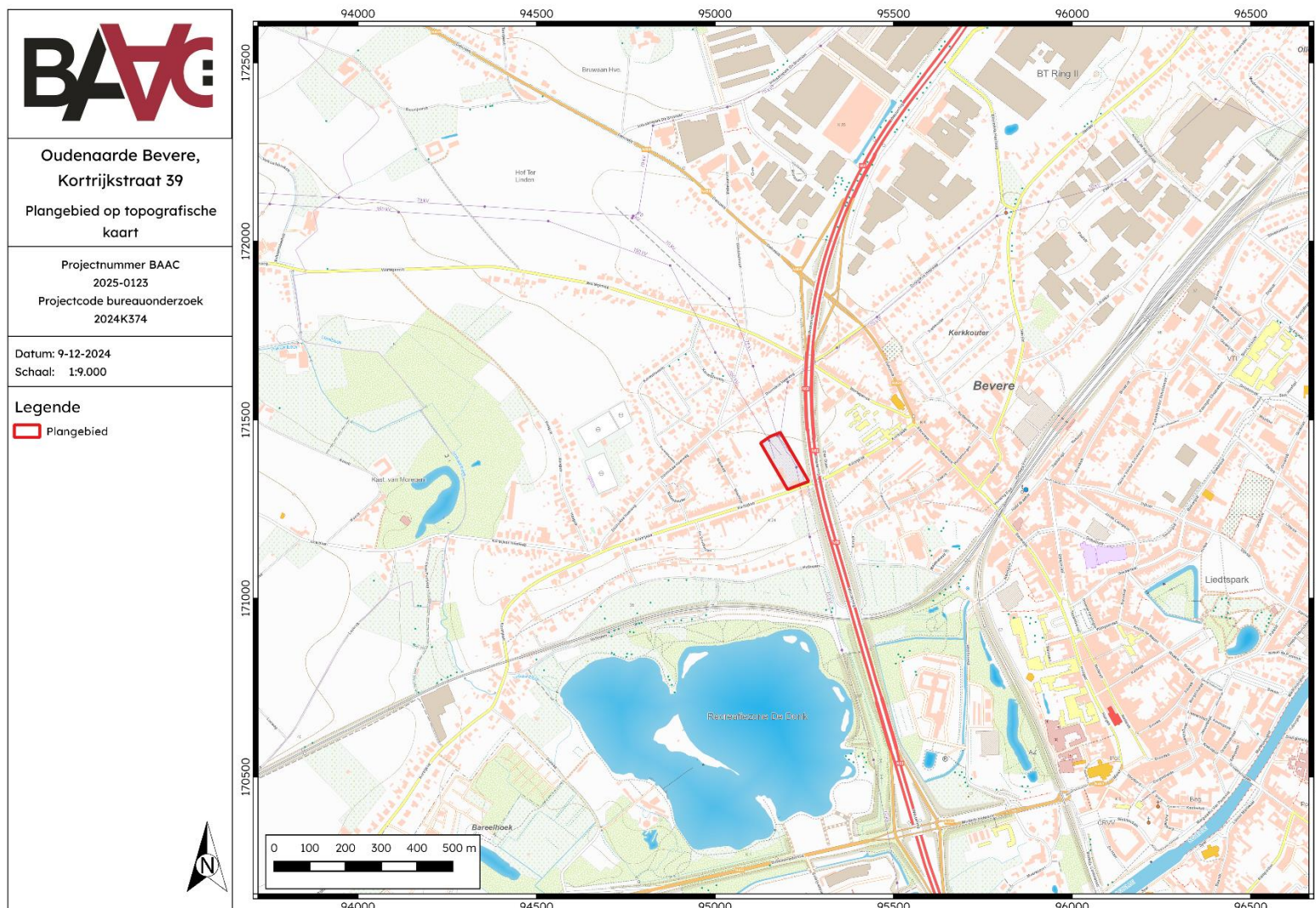
Naam site	Oudenaarde Bevere, Kortrijkstraat 39		
Ligging	Kortrijkstraat 39, Bevere, Oudenaarde, Oost-Vlaanderen		
Kadaster	Oudenaarde, AFD 8 BEVERE, Sectie A, Percelen 421D2; 421B2; 421E2; 421L; 421V		
Coördinaten	Noordwest:	x: 95126,98	y: 171464,46
	Noordoost:	x: 95261,57	y: 171464,46
	Zuidwest:	x: 95126,98	y: 171304,90
	Zuidoost:	x: 95261,57	y: 171304,90
Oppervlakte plangebied	9.774 m ²		
Oppervlakte geplande ingrepen	1.930 m ²		
Kartering gewestplan	Woongebieden (0100)		
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2025-0123		
Bureauonderzoek	Projectcode	2024K374	
	Erkende archeoloog	BAAC Vlaanderen bvba (OE/ERK/Archeoloog/2015/00020)	
	Betrokken actoren	Kleo Langenraedt (archeoloog)	
		Niels Janssens (archeoloog)	
		Inger Woltinge (archeoloog)	
	Betrokken derden	/	

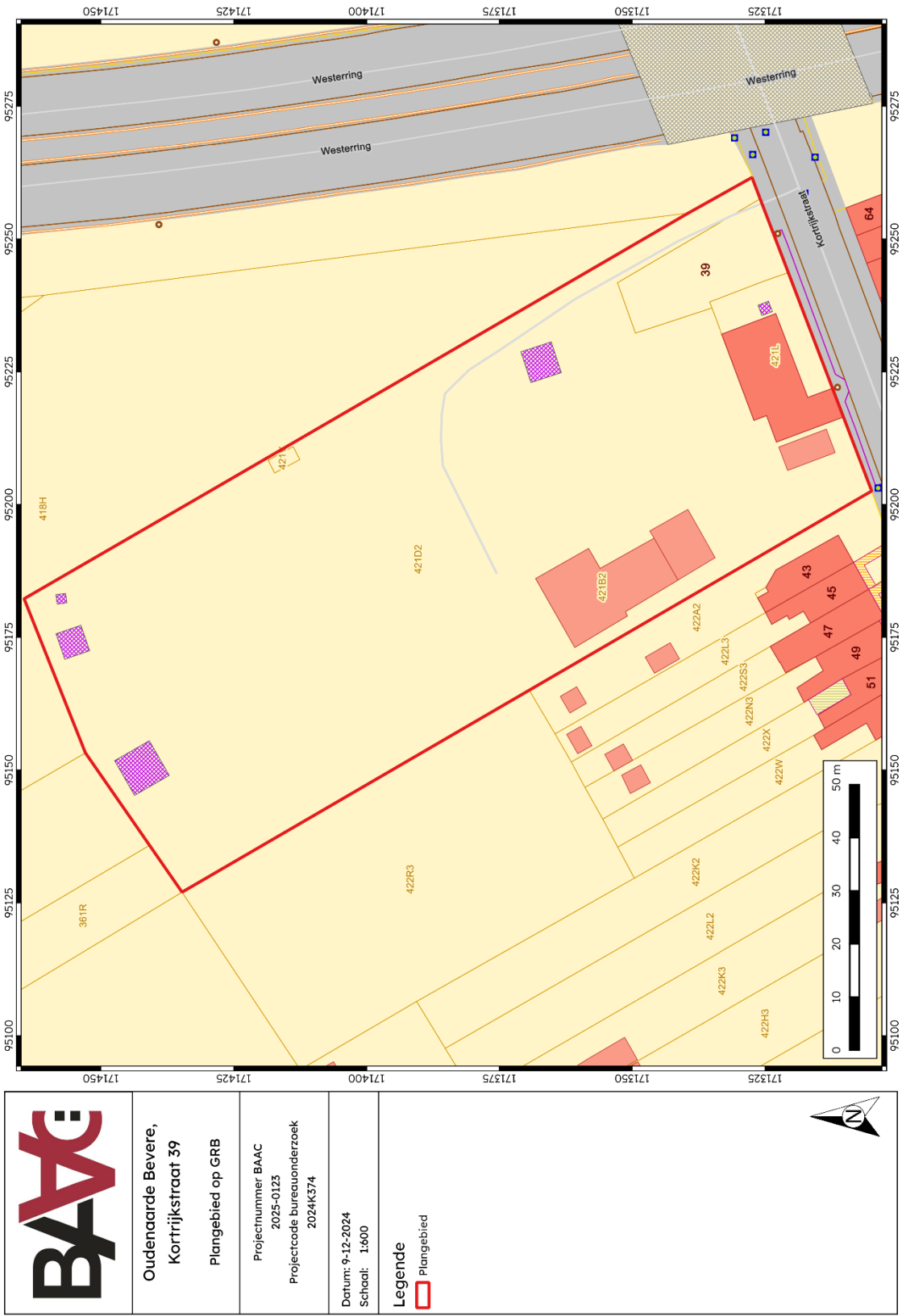
Alle in dit document gebruikte plannen zijn afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen¹ of het portaal Databank Ondergrond Vlaanderen², tenzij anders vermeld.

¹ GEOPUNT VLAANDEREN 2024 – administratief, historisch, orthofotografisch

² DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN 2024 – geografisch

Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 09.12.2024)

1.2 Juridisch kader en onderzoekstraject

In het kader van het Onroerendergoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerendergoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Het doel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen of, indien dit niet kan, het formuleren van maatregelen voor vervolgonderzoek waarbij het erfgoed *ex situ* wordt behouden.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen worden vernietigd, is een archeologisch onderzoek nodig. In eerste instantie wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het plangebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het plangebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het plangebied, kan het aangewezen zijn de gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren te onderzoeken middels een landschappelijk bodemonderzoek, een veldkartering en/of een geofysisch onderzoek. Deze onderzoeken maken alle deel uit van het **vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**. Indien op basis van de resultaten van alle nodige facetten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem niet voldoende informatie verzameld kan worden om een onderbouwde uitspraak te doen aangaande de beslissing tot behoud *in situ*, vrijgave of opgraving van het terrein, moet in een volgende fase een vooronderzoek met ingreep in de bodem worden uitgevoerd.

Het doel van het eventueel **vooronderzoek met ingreep in de bodem** is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. De hiervoor aangewezen methoden zijn archeologische boringen, proefputten en/of proefsleuven. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om een eventuele site *in situ* te behouden of, indien dit niet kan, het opstellen van een programma van maatregelen voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen) in de vorm van een opgraving. Het vooronderzoek is uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk 4.0.

1.3 Aanleiding

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer de vernieuwing van een hoogspanningsstation gerealiseerd worden. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen (waaronder de bouw van nieuwe cabines en een nieuwe transformator) die qua omvang een directe bedreiging kunnen betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed. Eens het archeologisch bodemarchief aangetast of vernield wordt, betekent dit een onomkeerbaar informatieverlies.

De totale oppervlakte van het plangebied *Oudenaarde Bevere, Kortrijkstraat 39* bedraagt 9.774 m², de geplande bodemingrepen hebben een oppervlakte van 1.930 m². Het plangebied valt buiten een beschermde archeologische site, ligt niet in een archeologisch vastgestelde zone en komt niet voor op de kaart met gebieden waarin geen archeologische waarden (meer) te verwachten zijn (GGA, gebieden geen archeologie).³ Daarnaast werden voor het plangebied en de directe omgeving geen waarden voor ‘beschermd onroerend erfgoed’ opgenomen in het Geoportaal.

Aangezien het plangebied in woongebied (0100) ligt, de totale oppervlakte van de kadastrale percelen, waarop de vergunning betrekking heeft 9.774 m² bedraagt en de totale oppervlakte van de bodemingreep 1.000 m² of meer bedraagt, is volgens het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 een archeologienota vereist. Deze

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2024a

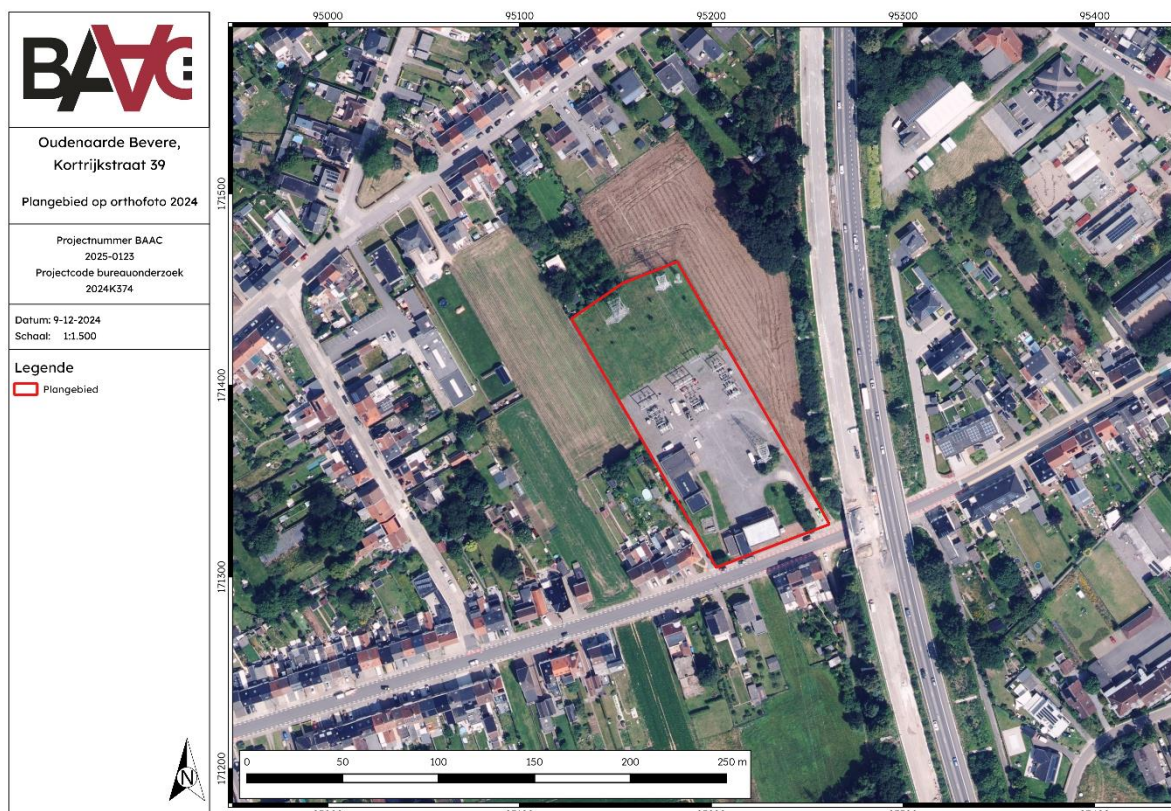

archeologienota, waarvan akte genomen door het agentschap Onroerend Erfgoed, wordt bij de omgevingsvergunningsaanvraag gevoegd.

1.4 Huidige situatie en geplande werken

1.4.1 Huidige situatie

Ter hoogte van het plangebied aan de Kortrijkstraat bevinden zich reeds een hoogspanningsstation met drie transformatoren, drie hoogspanningsmasten en twee cabines. Het zuidoostelijke deel van het plangebied is vrijwel volledig verhard. Verder liggen nog een relaiszaal en bewaarplaats in het plangebied. Hoewel de diepte van de structuren niet bekend is, hebben ze zeker een impact gehad op het bodembestand (Figuur 1).

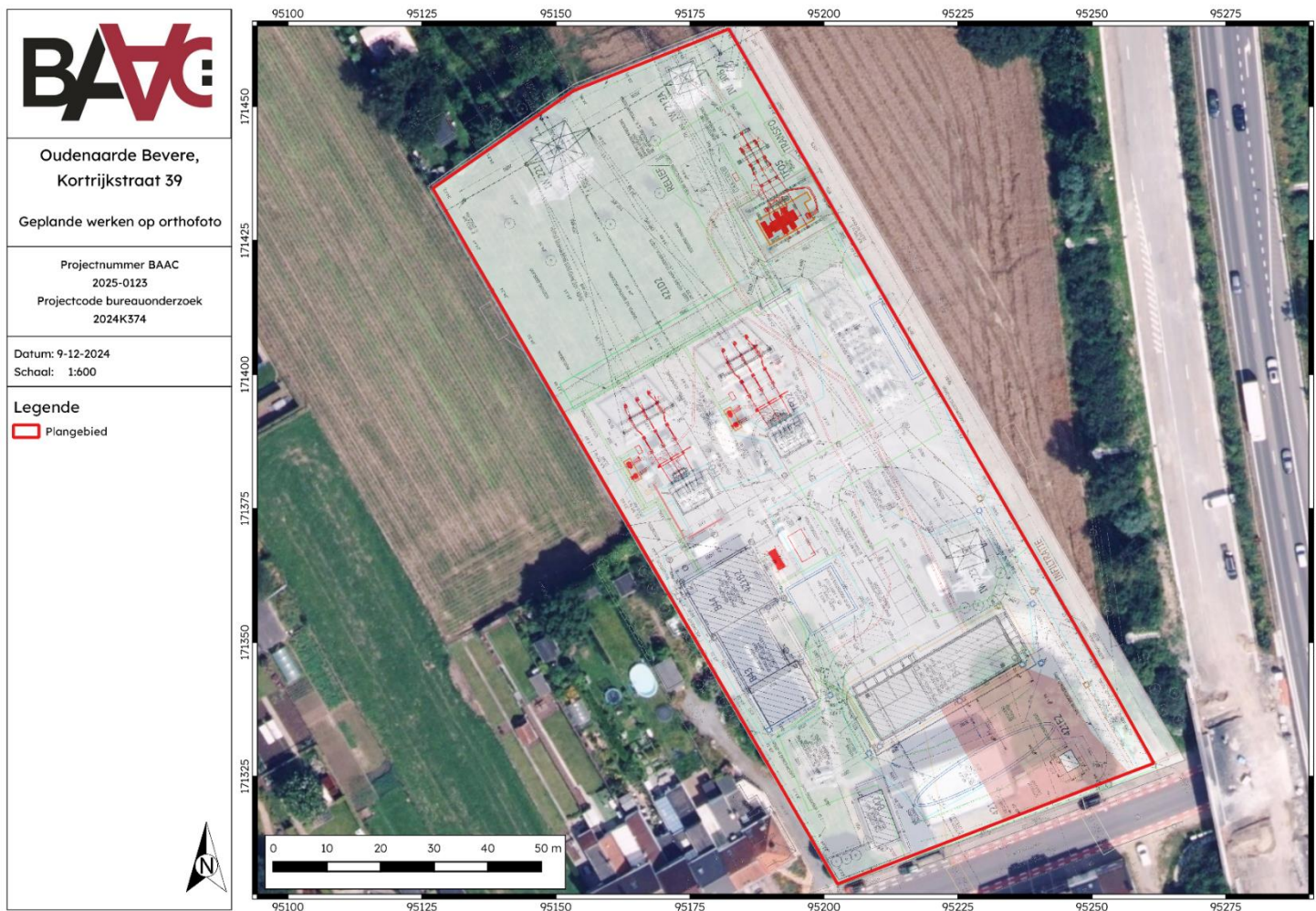

Figuur 1: Plangebied op orthofoto uit 2024

1.4.2 Geplande werken en bodemingrepen

Algemeen

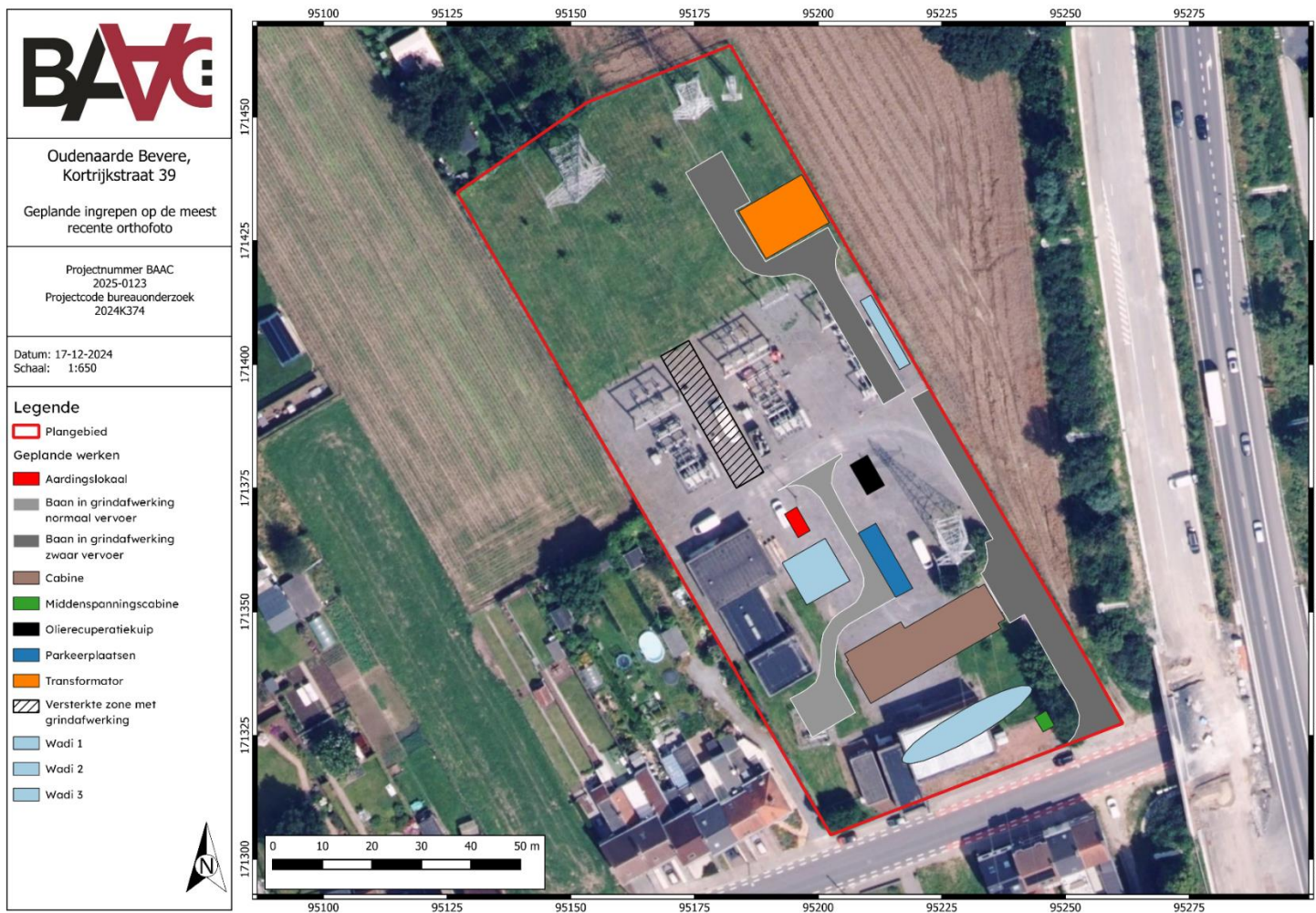
De opdrachtgever plant op het terrein de vernieuwing van een hoogspanningsstation. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden mogelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

Plan 3: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting⁴ op orthofoto (digitaal; 1:1; 09.12.2024)

⁴ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

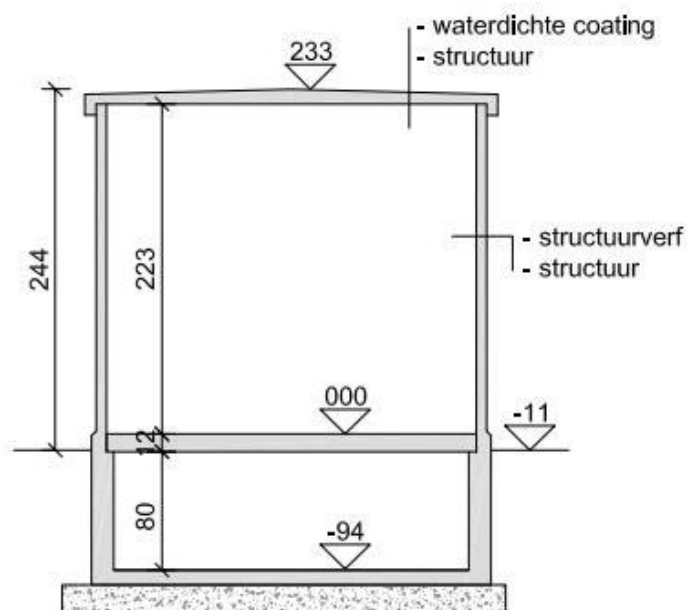

Plan 4: Geplande ingrepen op de meest recente orthofoto⁵

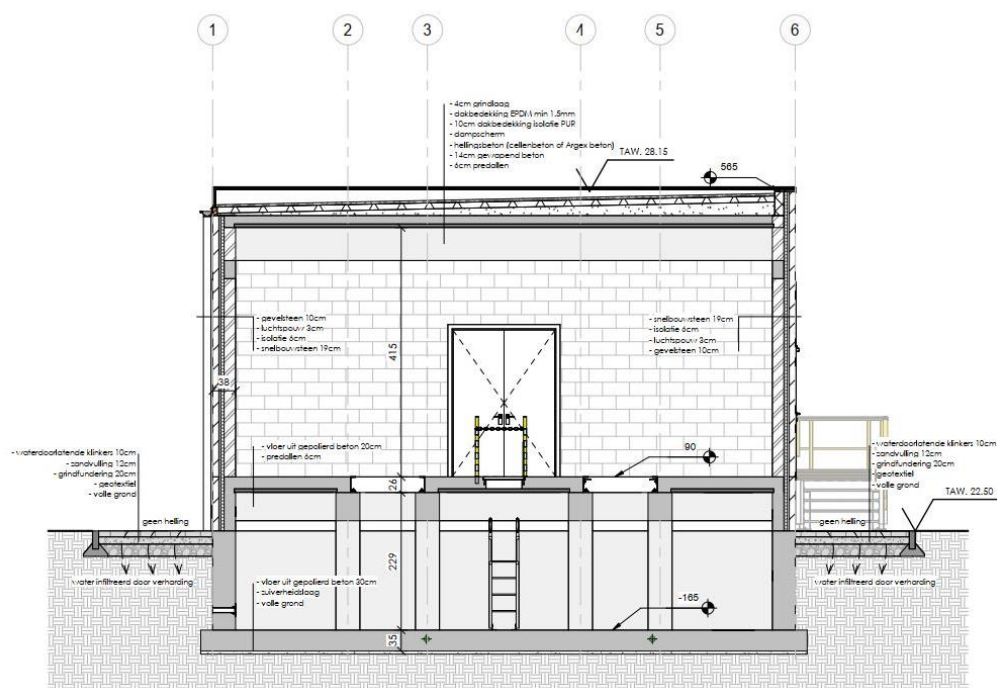
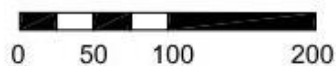
⁵ Plan aangebracht door initiatiefnemer

Voor aanvang van de werken dienen enkele structuren in het plangebied gesloopt te worden en verharding uitgebroken. Cabine 1 en de bergplaats in het zuidoosten van het plangebied worden gesloopt, alsook transformator 3 (Figuur 4). De bestaande verharding wordt volledig vervangen door nieuwe grindwegen.

In de zuidoostelijke hoek van het plangebied wordt een wadi voorzien (wadi 2) met een oppervlakte van 144 m² en een diepte van 0,10 m, net ten noorden daarvan wordt de nieuwe middenspanningscabine gebouwd. De bestaande verharding wordt vervangen door een baan met grindafwerking en parkeerplaatsen. Een andere wadi (wadi 1) met oppervlakte 100 m² en diepte 0,14 m, is voorzien ten oosten van de bestaande cabine en relaiszaal, die behouden blijven. Centraal langs de noordoostelijke zijde van het plangebied wordt een derde wadi (wadi 3) voorzien. Deze laatste wadi heeft een oppervlakte van 40 m² en een diepte van 0,10 m. De nieuwe transformator (TFO5) wordt voorzien ten noorden van de te vervangen transformator (TFO3). Daarnaast worden ook een cabine van 295 m² en een middenspanningscabine van 10 m² met een funderingsdiepte van -1 m TAW gepland. Een aardingslokaal met een oppervlakte van 25 m² en een olierecuperatiekuip van 32 m² centraal in het plangebied vervolledigen de geplande werken. Deze ingrepen hebben een funderingsdiepte van -2 m TAW. De bestaande verharding wordt vervangen door grindwegen voor zwaar en normaal vervoer, alsook parkeerplaatsen en een versterkte zone met grindafwerking. Voor de aanleg van deze wegen wordt de bestaande verharding uitgebroken tot 0,50 m diepte. Deze hebben een totale oppervlakte van 1.193,4 m². In het zuiden van het plangebied, langs de straat, wordt het terrein ca. 1,30 m afgegraven over een oppervlakte van ca. 560 m² (Plan 3, Plan 4). Oppervlaktes en dieptes van deze ingrepen worden opgelijst in Tabel 1.

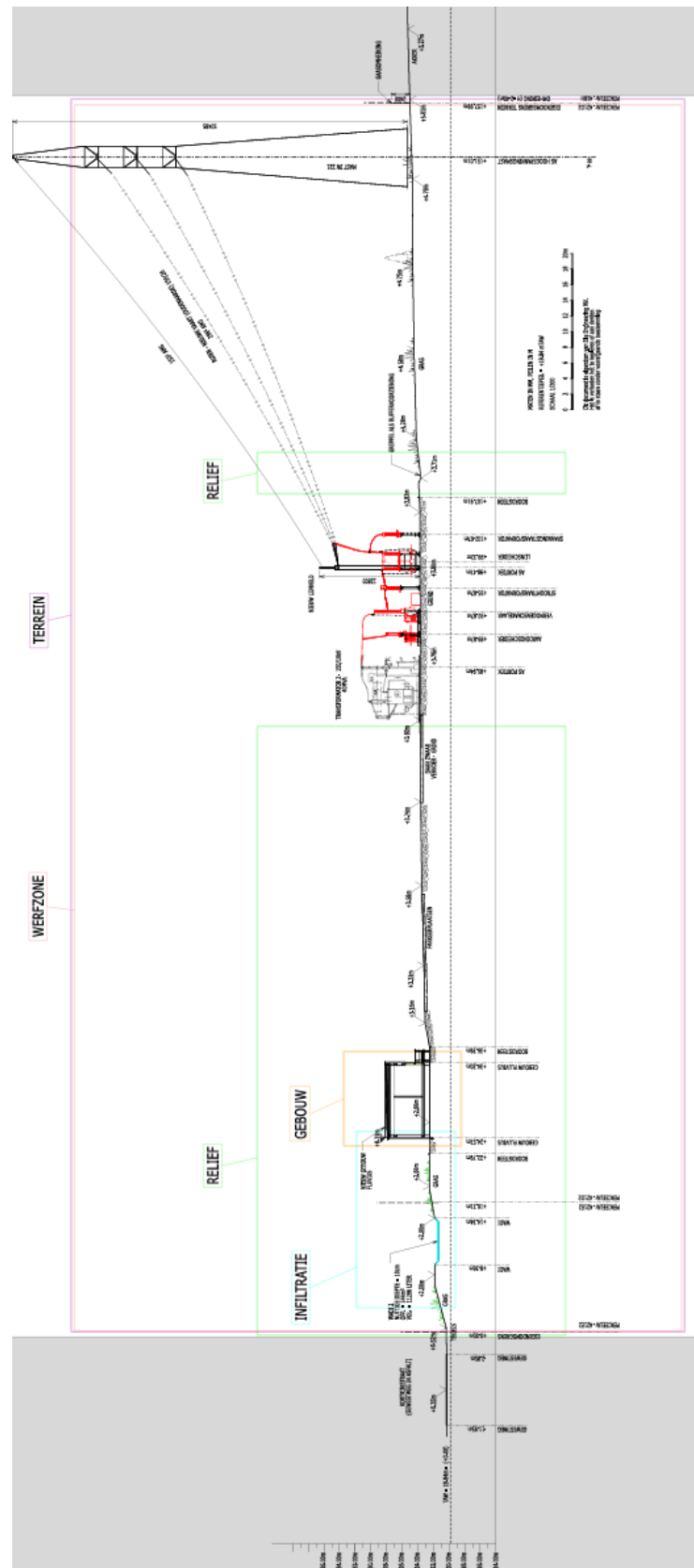
SNEDE AA'

Figuur 2: Doorsnede van de toekomstige inplanting van de middenspanningscabine en de grote cabine⁶

⁶ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

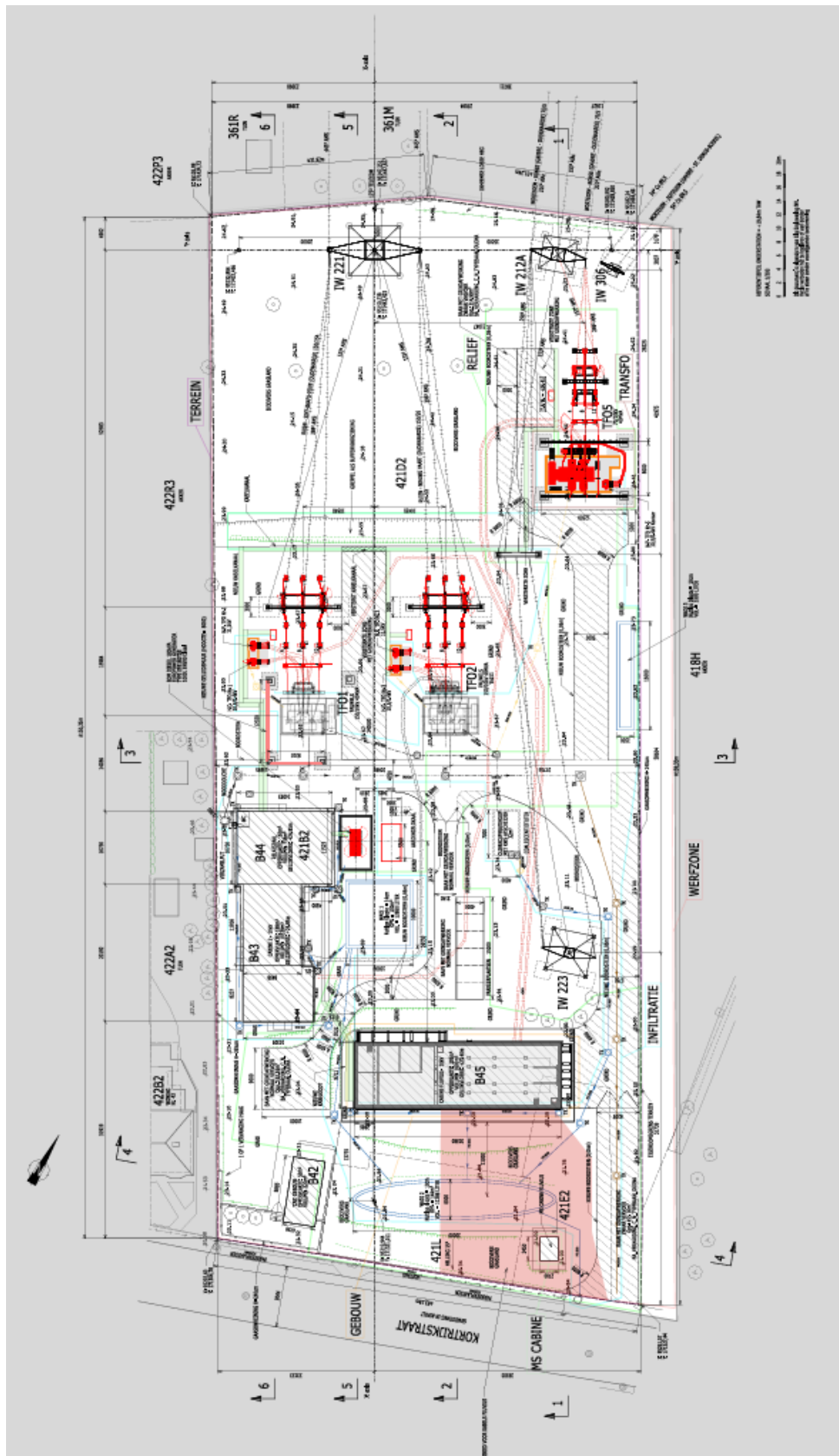
Figuur 3: Doorsnede van het plangebied met toekomstige inplanting⁷

⁷ Figuur aangebracht door initiatiefnemer

Figuur 4: Detail bestaande toestand en geplande sloopwerken⁸

⁸ Figuur aangebracht door initiatiefnemer

Figuur 5: Detail nieuwe toestand⁹

⁹ Figuur aangebracht door initiatiefnemer

Impactanalyse

Een deel van de huidige bebouwing wordt gesloopt, namelijk de cabine en bergplaats (gebouw B41) in het zuidoosten van het plangebied, alsook transformator 3 (Figuur 4). De geplande werken zijn sterk versnipperd. Het gaat om de bouw van nieuwe cabines, een transformator en de aanleg van nieuwe grindwegen, parkeervakken en wadi's (Plan 4). Gezien de beperkte totale oppervlakte en grote versnippering van deze ingrepen, in combinatie met de bestaande verstoring, is de impact op eventueel aanwezige archeologische waarden eerder beperkt.

Bij deze impactanalyse dient rekening gehouden te worden met een buffer van 20 cm bovenop de geplande ingreep. Het is namelijk waarschijnlijk dat de ondergrond onmiddellijk onder de geplande werken eveneens in enige mate geroerd zal worden bij de uitvoering van deze werken door impact van werfverkeer, weersinvloed, drukverschillen, verschil in waterhuishouding en dergelijke meer.

Tabel 1: Overzicht van de geplande ingrepen en hun impact

Geplande ingreep	Oppervlakte (m ²)	Diepte (m TAW) *
Aardingslokaal	25	2,20
Baan in grindafwerking zwaar vervoer	770,75	0,70
Baan in grindafwerking normaal vervoer	162,65	0,70
Cabine	295	2,20
Middenspanningscabine	10	1,20
Olierecuperatiekuip	32	2,20
Parkeerplaatsen	60	0,70
Transformator	100	2,20
Versterkte zone met grindafwerking	200	0,70
Wadi 1	100	0,34
Wadi 2	144	0,30
Wadi 3	40	0,30
Afgraving Z zone	560	1,50

*Diepte inclusief buffer van 20cm

1.5 Randvoorwaarden

N.v.t.

2 Bureauonderzoek

2.1 Werkwijze en strategie

2.1.1 Onderzoeksdoelstelling

Een bureauonderzoek kadert binnen een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek, het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats, zonder de mogelijk aanwezige archeologische resten wezenlijk aan te tasten. Het bureauonderzoek bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem door de studie van gekende of ontsloten informatiebronnen.

2.1.2 Onderzoeksvragen

Volgende onderzoeksvragen zullen in dit bureauonderzoek behandeld worden:

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?
- Zijn er archeologische waarden aanwezig binnen het onderzoeksterrein?

Indien er archeologische waarden aanwezig zijn binnen het onderzoeksterrein:

- Wat is de aard van deze waarden?
- Wat is de impact van de geplande bodemingrepen op deze waarden?

2.1.3 Methoden en technieken

Het doel van het bureauonderzoek is de formulering van een archeologische verwachting van de onderzoekslocatie. Deze verwachting wordt opgesteld op basis van gekende landschappelijke, geologische, archeologische, historische en geografische bronnen.

Een eerste stap bij het formuleren van een archeologische verwachting voor de onderzoekslocatie is deze te situeren binnen een breder landschappelijk kader. Hierbij wordt beroep gedaan op de gekende geografische en geologische bronnen en kaarten, afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen¹⁰ of het portaal Databank Ondergrond Vlaanderen¹¹, tenzij anders vermeld.

Administratieve en geografische kaarten:

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto
- Digitaal hoogtemodel
- Tertiairgeologische kaart

¹⁰ GEOPUNT VLAANDEREN 2024 – administratief, historisch, orthofotografisch

¹¹ DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN 2023 – geografisch

- Quartairgeologische kaart
- Bodemkaart

De basis van de desktopstudie bestaat verder uit een historische studie van de onderzoekslocatie en zijn directe omgeving. Hierbij wordt de gekende archeologische en historische vakliteratuur over de onmiddellijke omgeving van het plangebied geconsulteerd.

Een bijkomende belangrijke bron van informatie is het historisch kaartmateriaal (afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen¹²). Op basis van deze oude kaarten kan een beeld worden gegeven van de evolutie van de bebouwing in het plangebied door de eeuwen heen, maar met dien verstande dat de draad slechts kan opgepikt worden vanaf het moment dat de eerste kaarten voor het gebied verschenen. Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op deze kaarten geen garantie dat er niets geweest is. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijke bouwwerken zoals stadsomwallingen, kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er geen of weinig aandacht voor de burgerlijke architectuur. Het was vaak niet de bedoeling om de huizen in detail of juist weer te geven. Pas vanaf de 19de eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kadasterkaarten. Een concrete huisgeschiedenis is uit het cartografisch materiaal alleen niet af te leiden. De kaarten kunnen wel ondersteunend werken.

Volgende historische kaarten werden opgezocht en geanalyseerd:

- CAI-kaart¹³
- Ferrariskaart
- Atlas der Buurtwegen
- Poppkaart
- Vandermaelenkaart

Er werden geen externe specialisten betrokken bij dit onderzoek en geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

---

¹² GEOPUNT VLAANDEREN 2024 – administratief, historisch, orthofotografisch

¹³ CAI 2024

2.2 Assessment

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de beschikbare kennis inzake bodemkunde, geomorfologie, historie, cartografie en archeologie met betrekking tot het plangebied en omgeving. Deze informatie vormt de basis voor de archeologische verwachting van het onderzoeksgebied.

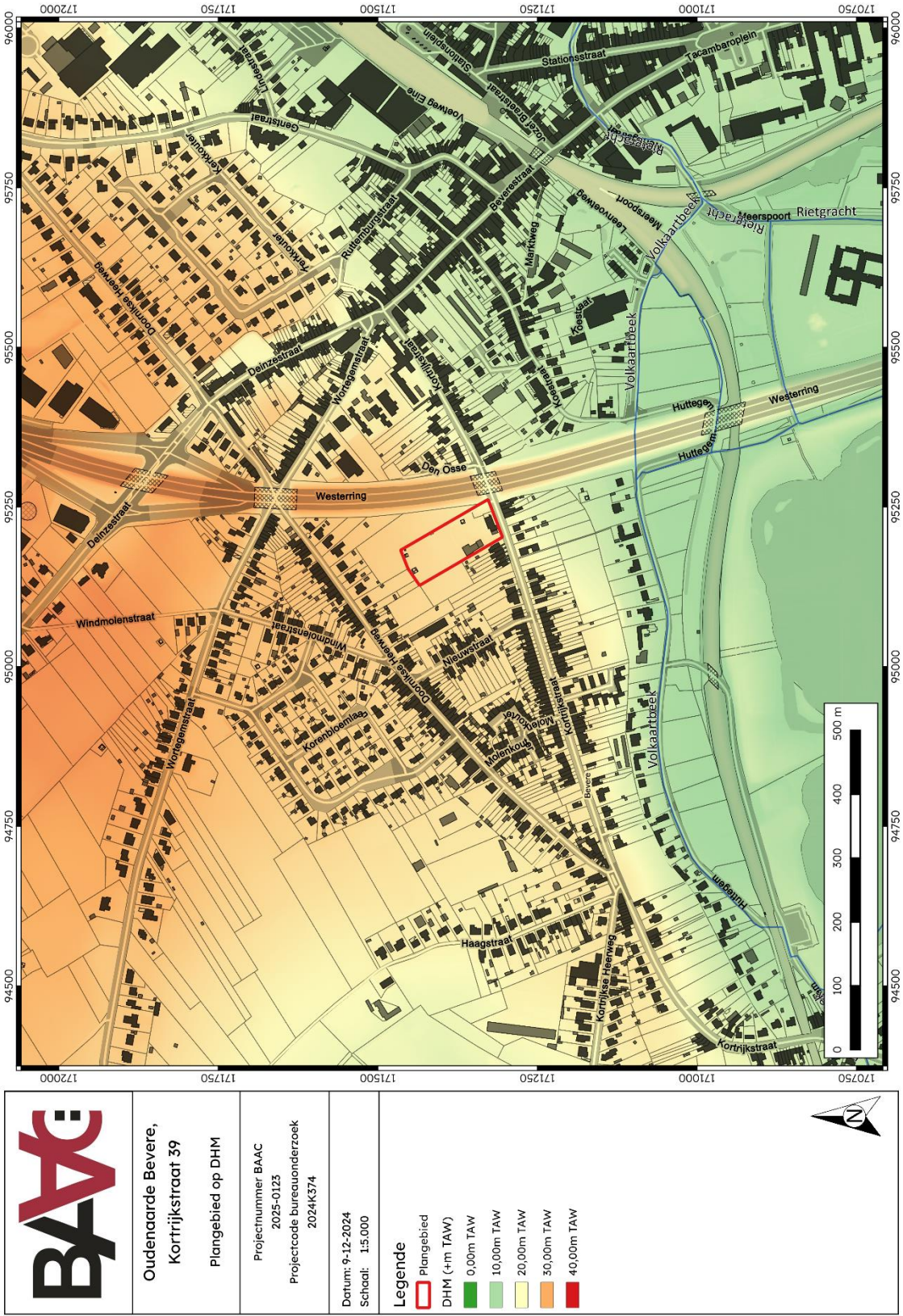
2.2.1 Landschappelijk kader

Topografische situering

De exacte locatie van het plangebied is weergegeven op Plan 1 en Plan 2. Het terrein is gelegen aan de Kortrijkstraat 55 te Bevere, Oudenaarde en bevindt zich in bebouwd woongebied. Grenzend aan het plangebied bevinden zich akkers en tuinen.

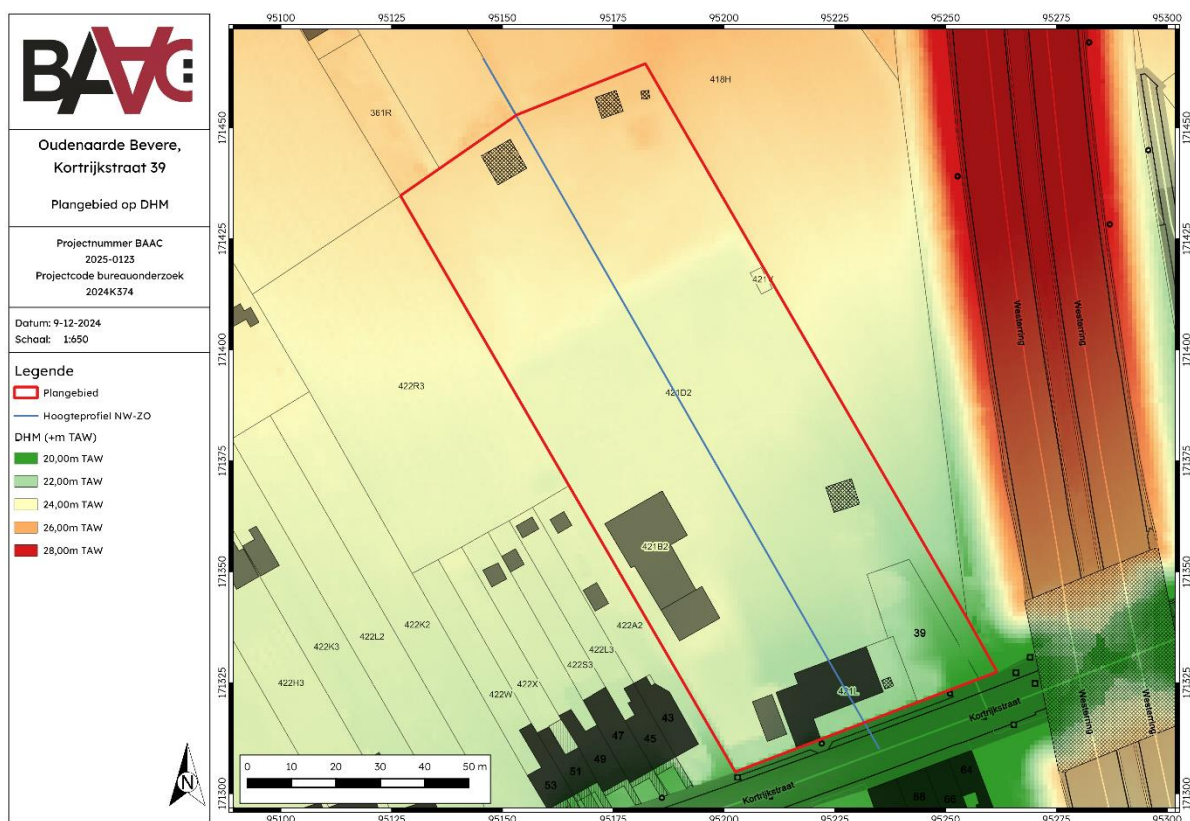
De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen + 8 m en + 32 TAW (Plan 5). Ca. 200 m ten zuiden van het plangebied loopt de Volkaartbeek.

Aan de hand van het hoogteprofiel is te zien dat het terrein afhelt van het noordwesten naar het zuidoosten, richting de Volkaartbeek. Het hoogste punt van het plangebied bevindt zich op ca. +25 m TAW, het laagste punt op +20 m TAW (Plan 6, Figuur 6).

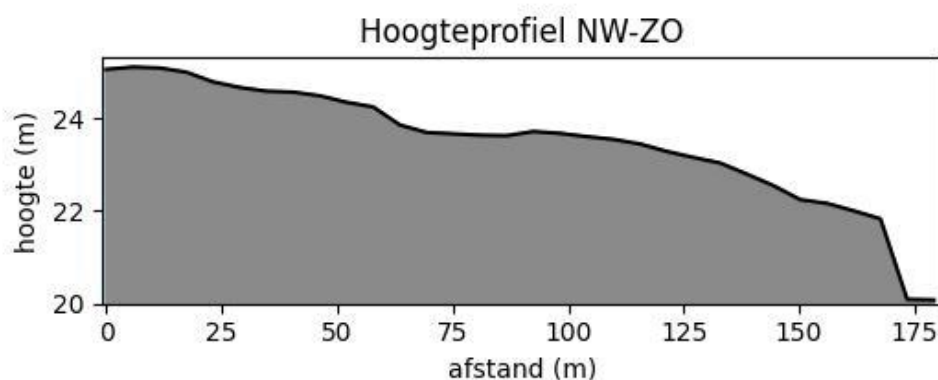

Plan 5: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) met waterwegen (digitaal; 1:250; 09.12.2024)

Plan 6: Plangebied en hoogteverloop op het DHM (digitaal; 1:1; 09.12.2024)

Figuur 6: Hoogteverloop terrein

Landschappelijke situering

In geomorfologisch opzicht bevindt het plangebied zich op de grens van het interfluvium tussen Leie en Schelde en de zuidelijke uitloper van de Vlaamse Vallei.¹⁴

De vallei van de Schelde maakt deel uit van de Vlaamse Vallei (Figuur 7). Dit is een depressie (in feite een complex van deels bedolven thalwegen) die vanaf het midden-cromerien door fluviaatiele processen is uitgeschuurd tot diep in het paleogeen- en neogeensubstraat en in de loop van het weichseliaan opgevuld is geraakt. De dikte van dit jong-quartaire opvulpakket kan meer dan 25 m, en plaatselijk zelfs tot 30 m bedragen. De Vlaamse Vallei vormt een lange zandige vlakte waarvan de kern is gelegen ten noorden van Gent, tussen Maldegem en Stekene. De hoogte ligt er gemiddeld lager dan +10 m TAW. De Vlaamse Vallei heeft oostelijke en zuidelijke uitlopers. De

¹⁴ DE MOOR & MOSTAERT 1993

zuidelijke uitlopers vallen min of meer samen met de Leievallei, de Boven-Schelde en Dendervallei. De oostelijke uitlopers strekken zich uit over de as Rupel-Dijle-Demer tot in de buurt van Werchter. In vergelijking met de Scheldevallei komen in de Leievallei dikkere afzettingen over een grotere breedte voor. Het quartaire dek is er dikker en aan de westelijke zijde ook lemiger.¹⁵

De topografie van de Vlaamse Vallei wordt deels bepaald door tertiaire getuigenheuvels uit het paleogeen en neogeen, die in de ondergrond aanwezig zijn. Tevens komt op het laagterras een microreliëf voor dat is gevormd door eolische dekzanden en boreale stuifzandduinen. Daarnaast zijn lokaal ook niet-geërodeerde restanten van de verwilderde fluvioperiglaciale, pre-holocene dalbodem aanwezig in de vorm van donken. Het laagterras wordt ontwaterd door een complex van beekjes waarvan het grootste deel afwatert in de richting van de Leie of de Schelde.

In het laat-pleistoceen (130.000-11.650 BP¹⁶) werd de Vlaamse Vallei in haar definitieve vorm uitgeschuurd, tot diep in het paleogeen- en neogeensubstraat. Het diepste punt van deze uitschuring werd bereikt op de overgang van het eemiaan (130.000-117.000 BP) naar het weichseliaan (117.000 BP-11.650 BP). In deze periode waren de Leie en de Schelde meanderende rivieren met een sterk veranderende loop. De kustlijn kwam gedurende het eemiaan ongeveer overeen met de huidige kustlijn. Tijdens het weichseliaan werd het klimaat kouder en verkregen de rivieren als gevolg hiervan een vlechtend geulenpatroon (Figuur 8).

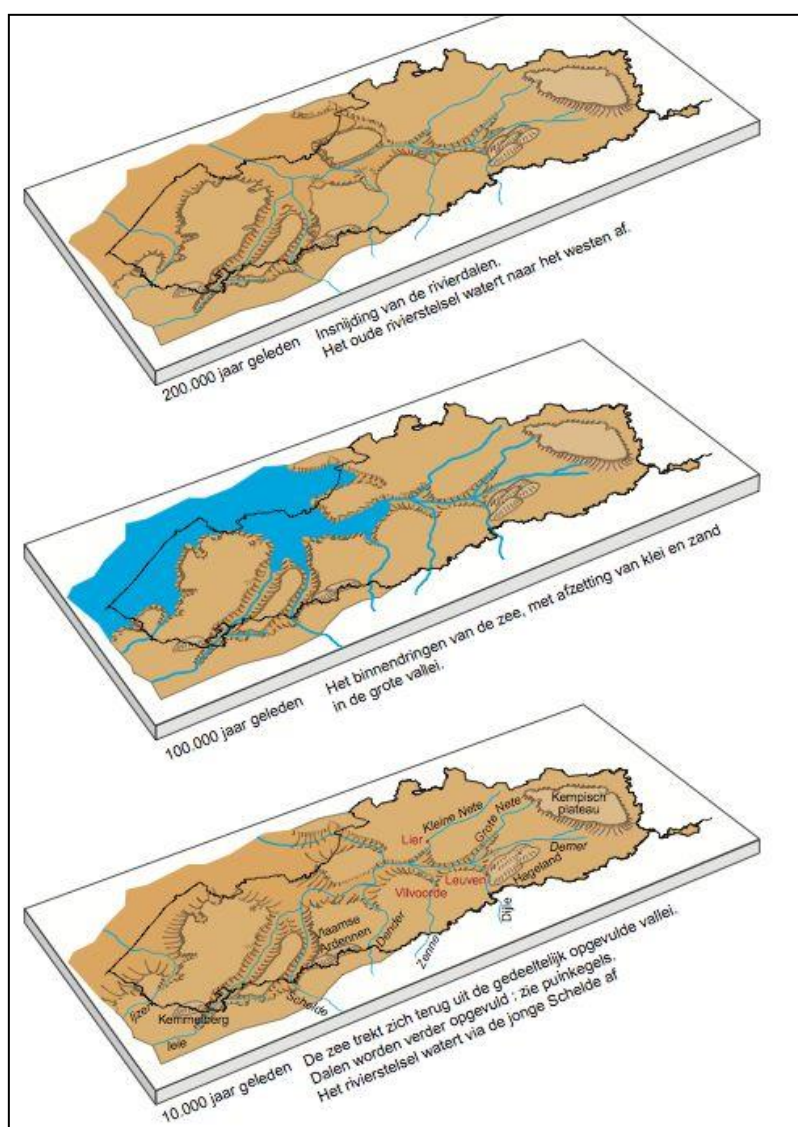
Tijdens het vroeg-pleniglaciaal (117.000-76.000 BP) was het klimaat zeer koud en vochtig, gekenmerkt door vlechtende riviersystemen en de aanwezigheid van permafrost (permanent bevroren ondergrond). Als gevolg van dit laatste waren de insnijdingen beperkt. De beperkte vegetatie zorgde voor onvoldoende bescherming van de hellingen tegen het smeltwater dat in het voorjaar vrijkwam.¹⁷ Fluvioperiglaciale accumulatie domineerde en de Vlaamse Vallei werd door geleidelijke aggradatie opgevuld met afbraakmateriaal van het Paleogeen- en Neogeensubstraat. Tijdens de lente werd door het smeltwater zand en leem afgezet over de volledige breedte van de vallei. Tijdens de daaropvolgende zomer nam het debiet af en trok het water zich terug naar het hoofdstroomgebied. In de actieve geulen werd nog steeds zand afgezet, terwijl in de depressies in de valleivlakte leem werd afgezet. De fluvioperiglaciale afzettingen zijn opgebouwd uit materialen die onder koude condities werden aangevoerd, door regen- en smeltwater van sneeuw of bodemijs, en vertonen een uiteenlopende lithologische opbouw en duidelijke laterale facieswisselingen.¹⁸

¹⁵ BORREMANS 2015, 211

¹⁶ BP = *Before Present*, waarbij het heden gelijkgesteld is met het jaar 1950 n.C.

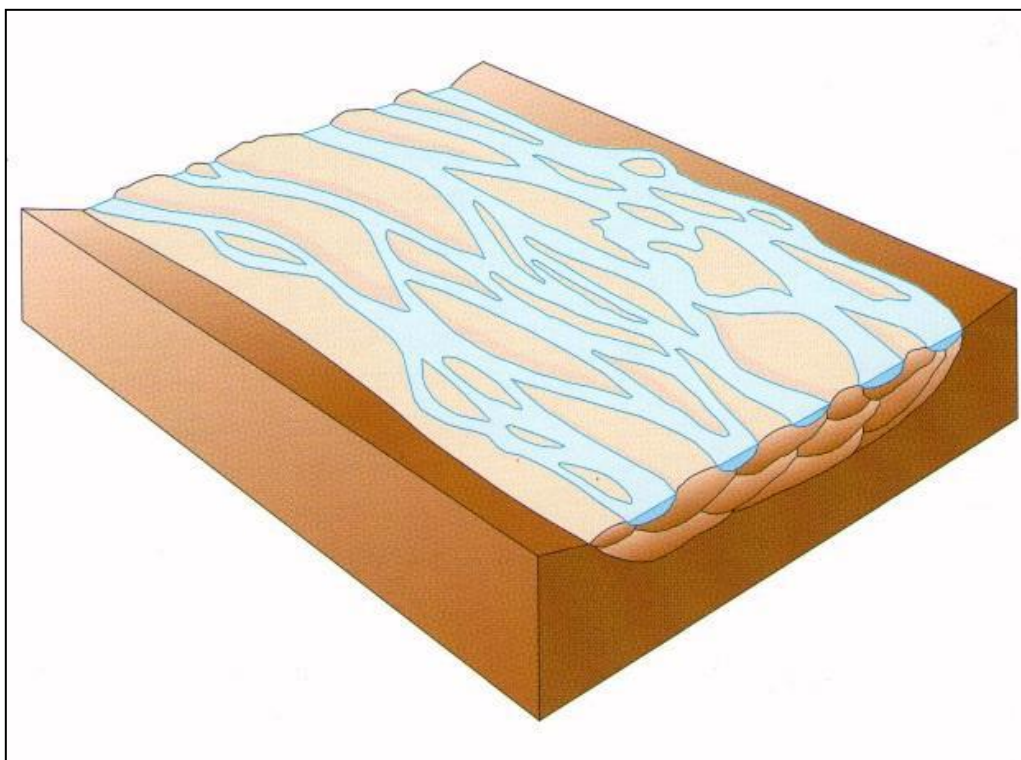
¹⁷ VERBRUGGEN et al. 1991, 360-361.

¹⁸ BORREMANS 2015, 216-217

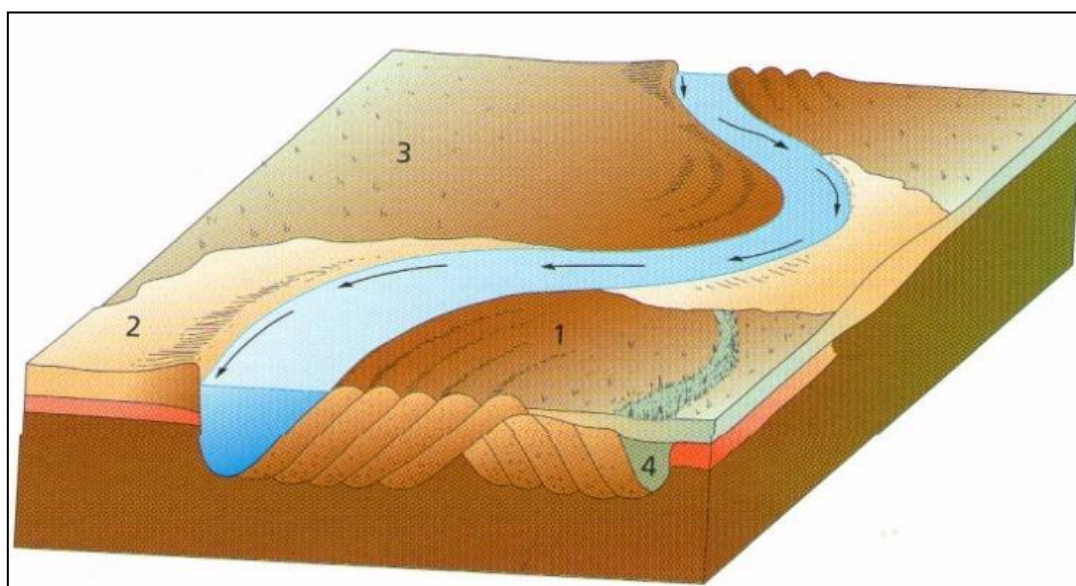

Figuur 7: De vorming van de Vlaamse Vallei in de loop van het pleistoceen¹⁹

¹⁹ CARTOGIS 2022

Figuur 8: Schematische voorstelling van een vlechtend geulenpatroon, zoals dit in de Vlaamse Vallei actief was in het weichseliaan.²⁰

Figuur 9: Schematische voorstelling van een meanderend rivierenpatroon, zoals dit in de vallei van de Schelde actief is vanaf het laatglaciaal . 1: Kronkelwaarden (binnenkant van de rivierbocht), 2: Oeverwal (buitenkant van de rivierbocht), 3: Komgronden, 4: Restgeul.

²⁰ VAN STRYDONCK et al. 2000

Tijdens het laat-pleniglaciaal (76.000-14.640 BP) trad een zeer koude en droge periode op, waarbij de vegetatie zeer beperkt was en winden vat kregen op het zandoppervlak in een schaars begroeide poolwoestijn.²¹ Hierbij werden dekzandruggen afgezet die transversaal op de toen heersende noord- tot noordwestelijke winden lagen. Door superpositie ontstond een langgerekte dekzandgordel, met een steile, zuidwaarts gerichte lijzijde en een zachte noordwaarts gerichte loefzijde. Het gaat hierbij om een pakket van kalkloze, homogene en goed gesorteerde, fijne tot middelmatig fijne zanden met een dikte van 1 tot 5 m. De noordwaarts gerichte afwatering werd hierdoor afgedamd, waardoor langs de zuidrand van dekzandrug verschillende paleomeren ontstonden. Het verwilderde riviersysteem boog oostwaarts af om via het doorbraakdal van Hoboken en de Beneden-Schelde zijn weg naar de zee te zoeken.²²

Tijdens het laat-glaciaal (de laatste fase van het weichseliaan, 14.640-11.650 BP) en in het holoceen (11.650 BP tot nu) verbeterde het klimaat opnieuw en verkregen de Leie en Schelde opnieuw een meanderend patroon (Figuur 9). Het huidige oppervlak valt dan ook grotendeels samen met dat van de laatste fluvioperiglaciale afzettingen uit het weichseliaan. De rivieren sneden zich vanop dat niveau in, wat mede gefaciliteerd werd door de verdwijnende permafrost, waardoor een laagterras ontstond. Later werden deze vroeg-holocene dalen als gevolg van de stijgende zeespiegel en erosiebasis weer gedeeltelijk opgevuld met alluviale afzettingen. Tijdens de koudere dryasperioden binnen het laat-glaciaal werden rivierduinen gevormd door lokale verstuiwing van zanden uit de drooggevalen rivierbeddingen. Soms werden deze tijdens het holoceen nog eens lokaal herwerkt, waardoor stuifzandduinen ontstonden.²³

Paleogeen en neogeen (tertiair)

Het plangebied wordt gekenmerkt door afzettingen van het Lid van Moen, in de omgeving komen ook afzettingen van het Lid van Saint-Maur voor (Plan 7).

Het Lid van Moen bestaat uit heterogene grijze, kleihoudende siltige tot zandige afzettingen met kleilagen en die nummulites planulatus kunnen bevatten. Het behoort tot de Formatie van Kortrijk. Deze formatie werd zo'n 52 miljoen jaar geleden afgezet en bestaat hoofdzakelijk uit mariene kleiige sedimenten, die weinig macrofossielen bevatten. Over het algemeen worden de afzettingen siltiger of zandiger (ondieper afzettingsmilieu) naar het zuidoosten toe en homogeen kleiiger naar het noorden en noordoosten toe (dieper afzettingsmilieu). De Formatie van Kortrijk wordt ingedeeld in vier leden; van onder naar boven: het Lid van MontHéribu, het Lid van Saint-Maur, het Lid van Moen en het Lid van Aalbeke.

Quartair

Op de quartairgeologische kaart 1:50.000 is het plangebied gekarteerd als Type 5 in het noorden en Type 28 in het zuiden (Plan 8). Het grenst in het zuiden aan Type 29. De beschrijving van de verschillende lithologische eenheden hieronder gebeurt van boven naar onder, of van jong naar oud.

Type 5 bestaat uit homogene zandige tot zandlemige eolische afzettingen met onderaan ene alternatie van zand- en lemlagen, bovenop hellingsafzettingen en lokale fluviatiele afzettingen.

Bij het Type 28 zijn aan de top (organochemisch en primair inclus), afzettingen van het holoceen en mogelijk tardiglaciaal (laat-weichseliaan) aanwezig. Hieronder bevinden zich afzettingen uit het weichseliaan en mogelijk kunnen nog vroege hellingsafzettingen van het quartair aanwezig zijn.

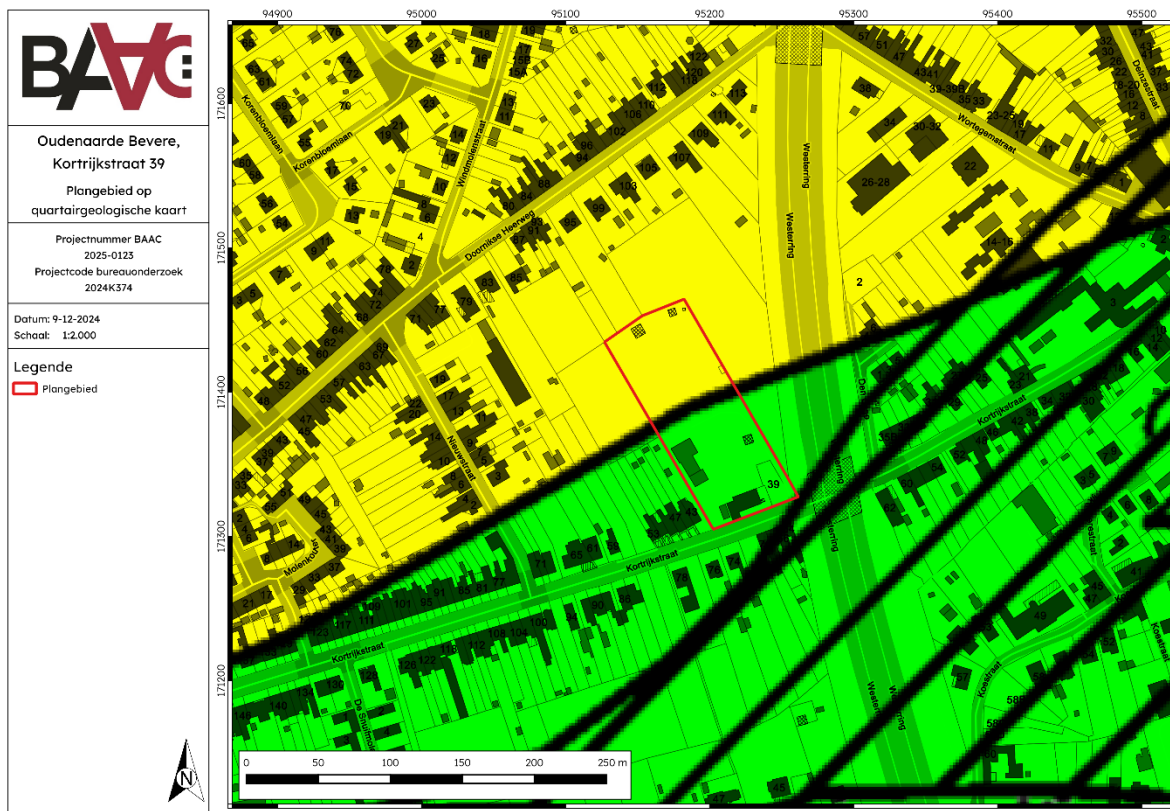
Type 29 bestaat aan de top uit lemig tot zandlemig colluviaal materiaal zonder profielontwikkeling. Daaronder bevinden zich zandige tot zandlemige eolische afzettingen met onderaan een alternatie van zand- en lemlagen. Onder deze lagen bevinden zich hellingsafzettingen en lokale fluviatiele afzettingen, gevolgd door zandige vlechtende rivierafzettingen. Hieronder situeert zich een complex van lemige tot zandlemige lagen afgezet door een verwilderd systeem en al dan niet in combinatie met hellingsafzettingen. Tot slot bevindt zich onderaan een pakket van grofkorrelige vlechtende rivierafzettingen met grindhoudend tot grindrijk zand aan de basis.

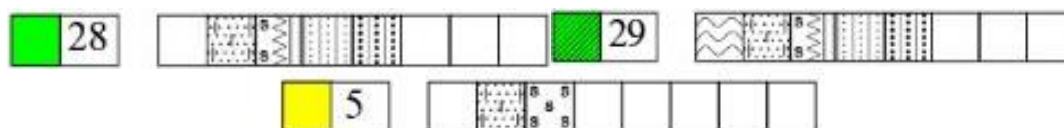
²¹ VERBRUGGEN et al. 1991, 361

²² BORREMANS 2015, 219

²³ BORREMANS 2015, 219

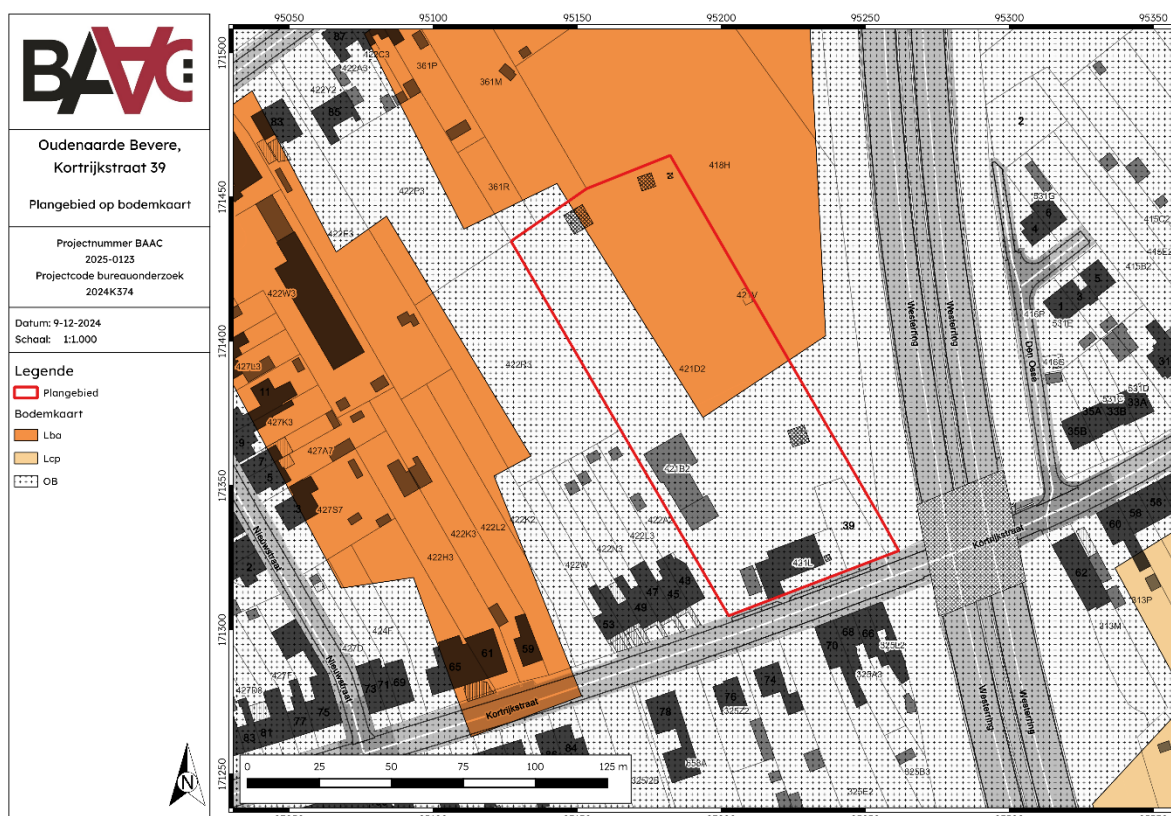

Figuur 10: Kenmerken van de quartairgeologische kaart betreffende het plangebied²⁴

Bodem

Op de bodemkaart van Vlaanderen zijn binnen het plangebied twee bodemtypes weergegeven (Plan 9). In het noordwestelijke en zuidelijke deel is de bodem gekarteerd als type **Lba**. Dit zijn zandgronden met een textuur B-horizont. Het is een grijsbruine podzolachtige bodem. De Ap-horizont is donkerbruin en rust op een bruinachtige overgangshorizont. De dikte van de A-horizonten bedraagt overwegend meer dan 40 cm. De Bt-horizont is homogeen bruin en goed ontwikkeld en wordt aangetroffen tussen 40 en 80 cm. De geelbruine C-horizont begint meestal op 100 cm. De overgang van de A- naar de Bt-horizont is duidelijk. De overgang tussen de B-horizonten onderling en de moederbodem is geleidelijk of diffuus.

De rest van het plangebied is gekarteerd als bebouwde zone (**OB**).

Plan 9: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen (digitaal; 1:20.000; 09.12.2024)

2.2.2 Historisch kader²⁵

De eerste materiële sporen van een occupatie in Beveren dateren uit het mesolithicum (circa 8000 voor Christus) en neolithicum (circa 3500 voor Christus) en werden teruggevonden bij grootschalige ontzandingswerken in de zogenaamde "Donk", een vroegere 20 ha grote gemene weide die zich op ca. 600 m ten zuiden van het plangebied bevindt.

²⁴ DOV VLAANDEREN 2022

²⁵ INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024

Het dorp ontwikkelde zich op een heuvel tussen twee lagergelegen gebieden: de zogenaamde "Wilshage" met vijver "Pudemeere" en de Donk. Eerstgenoemde was een wastina met weiden en moeras rond de vijver, reeds vermeld in 1246 en in 1287 door Olivier van Aishove, heer van Bevere, geschonken aan het hospitaal. In 1543 werd de Pudemeere gedempt met aarde van de middenwal van de stadsvesting en door het hospitaal afgestaan aan de stad. Het werd een gemeenschappelijke weide in de zogenaamde Eindries. In het noorden sluit een enorm groot koutercomplex aan met van links naar rechts onder meer de Huddeghemkouter, Groten Kouter, Meulenkouter, Meynaertskouter en Oostkouter, samen circa 225 ha, gerekend tot de vruchtbaarste van Vlaanderen. Midden 16de eeuw werden reeds vijf windmolens en de schorsmolen van de huidevetters op de kouters in kaart gebracht, 19de-eeuws kaartmateriaal toont tot elf windmolens in de gemeente.

Door zijn strategische ligging aan de voet van de stadsmuren werd Bevere herhaaldelijk verwoest. Volgens een kroniek werden de kerk en de meeste huizen gesloopt in 1579 voor uitbreiding van de stadsvesten; in 1708 waren de kouters het toneel van de Slag bij Oudenaarde. Tijdens het Koninkrijk der Nederlanden werd volgens het "Generaal plan der geprojecteerde werken ter bevestiging van Oudenaarden" van 1823 op de Noord Meulenkouter een fort voorzien in lunetvorm, identiek aan het nog bestaande zogenaamde "Kezelfort" te Edelare.

2.2.3 Cartografische bronnen

Villaret (1745-1748)

Op de Villaretkaat (Plan 10) staat het plangebied gekarteerd als akker- of weiland. In de buurt van het plangebied zijn enkele molens te zien.

Ferraris (1771-1778)

Op de Ferrariskaart (Plan 11) is te zien dat het plangebied nog steeds in gebruik is als landbouwgebied. Opnieuw is ten westen van het plangebied een molen afgebeeld. Het stratenpatroon komt, met uitzondering van de snelweg, grotendeels overeen met de huidige loop. Ten zuiden van de Kortrijkstraat is lintbebouwing te zien.

Atlas der Buurtwegen (1843-1845)

Op de Atlas der Buurtwegen (Plan 12) is af te leiden dat de toenmalige percelering grotendeels overeenkomt met deze van vandaag. Ook op deze kaart wordt de molen langs de Kortrijkstraat weergegeven.

Popp (1842-1879)

De Poppkaarten (Plan 13) beelden ter hoogte van het plangebied nog steeds landbouwgebied af. In de buurt van het plangebied bevinden zich verschillende kouters. De molen ten westen van het plangebied is nog steeds aanwezig en op deze kaart is ook een molen aangeduid op het perceel dat ten oosten aan het plangebied grenst.

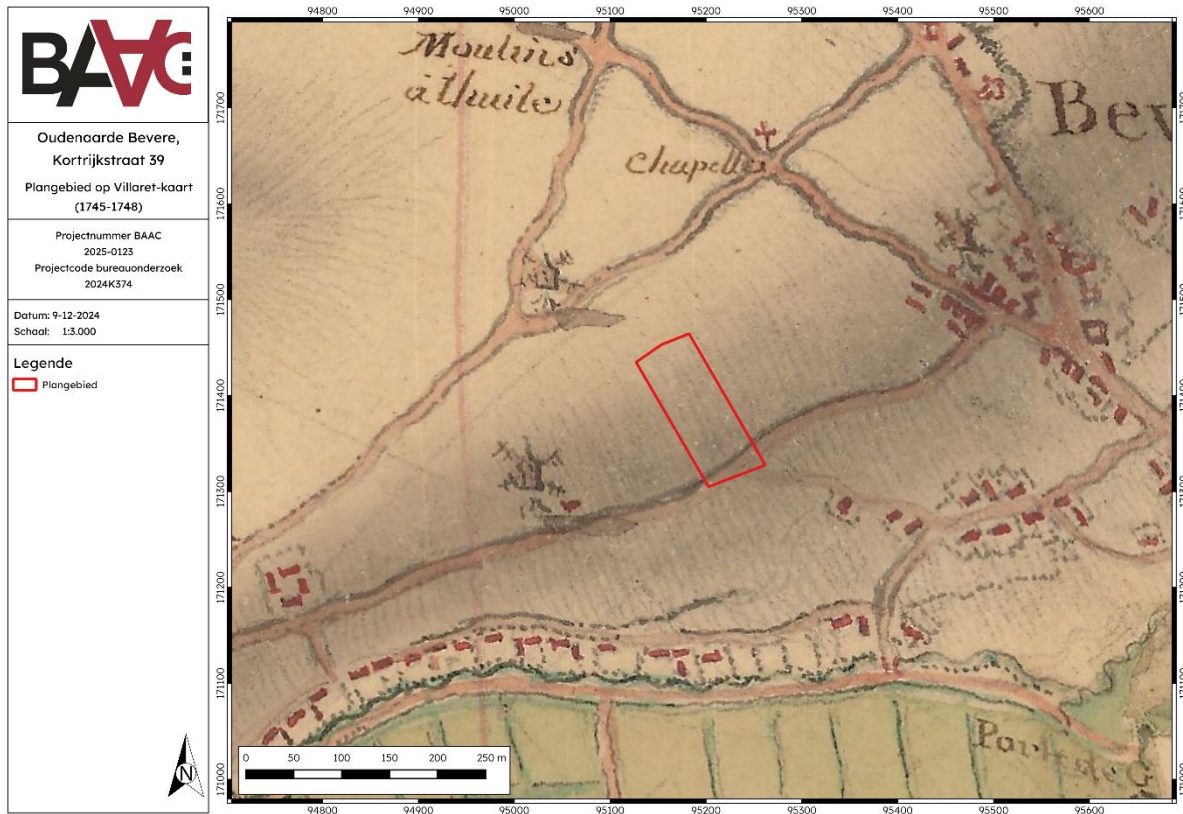
Topografische kaart (1969)

Op deze kaart is te zien dat het plangebied al zeker sinds 1969 in gebruik is als hoogspanningsstation (Plan 14).

Topografische kaart (1981)

Op deze topografische kaart is te zien dat het hoogspanningsstation nog steeds in gebruik was en niet aangepast is sinds de bouw (Plan 15).

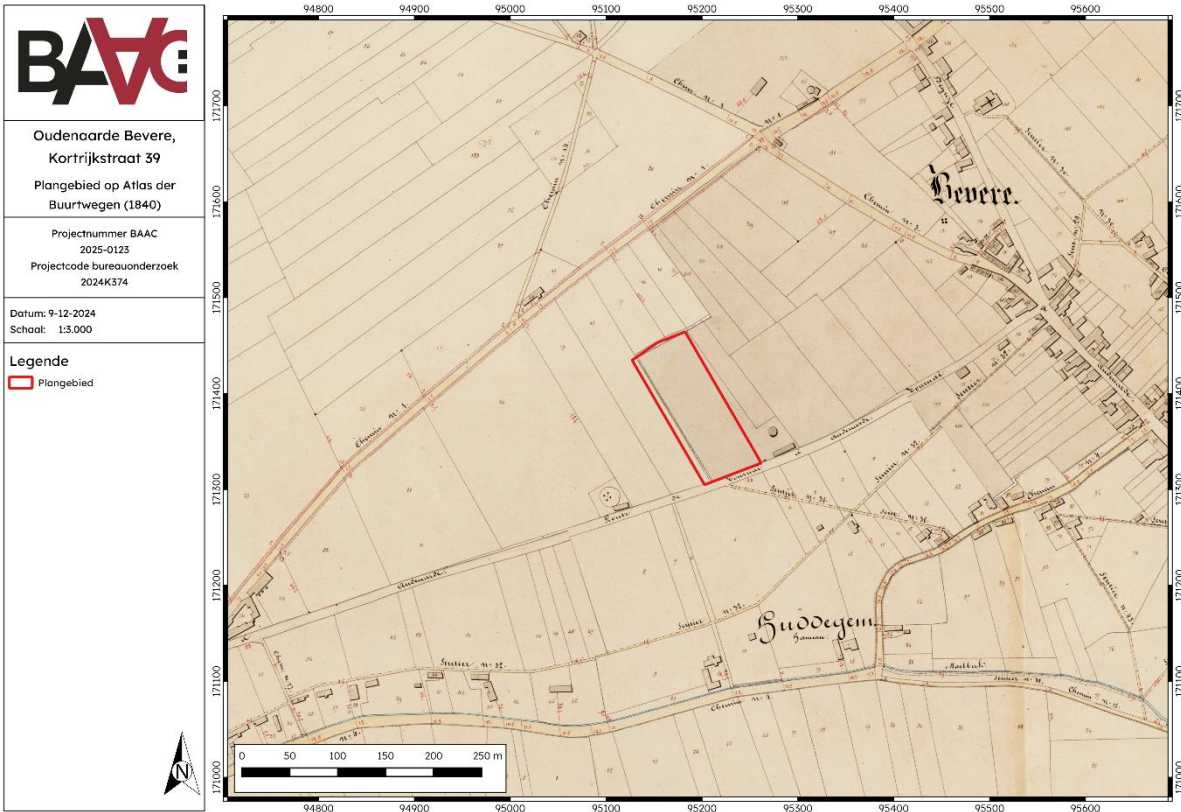

Plan 10: Plangebied op de Villaretkaart (analoog; onbekend; 09.12.2024)

Plan 11: Plangebied op de Ferrariskaart (analoog; 1:25.000; 09.12.2024)

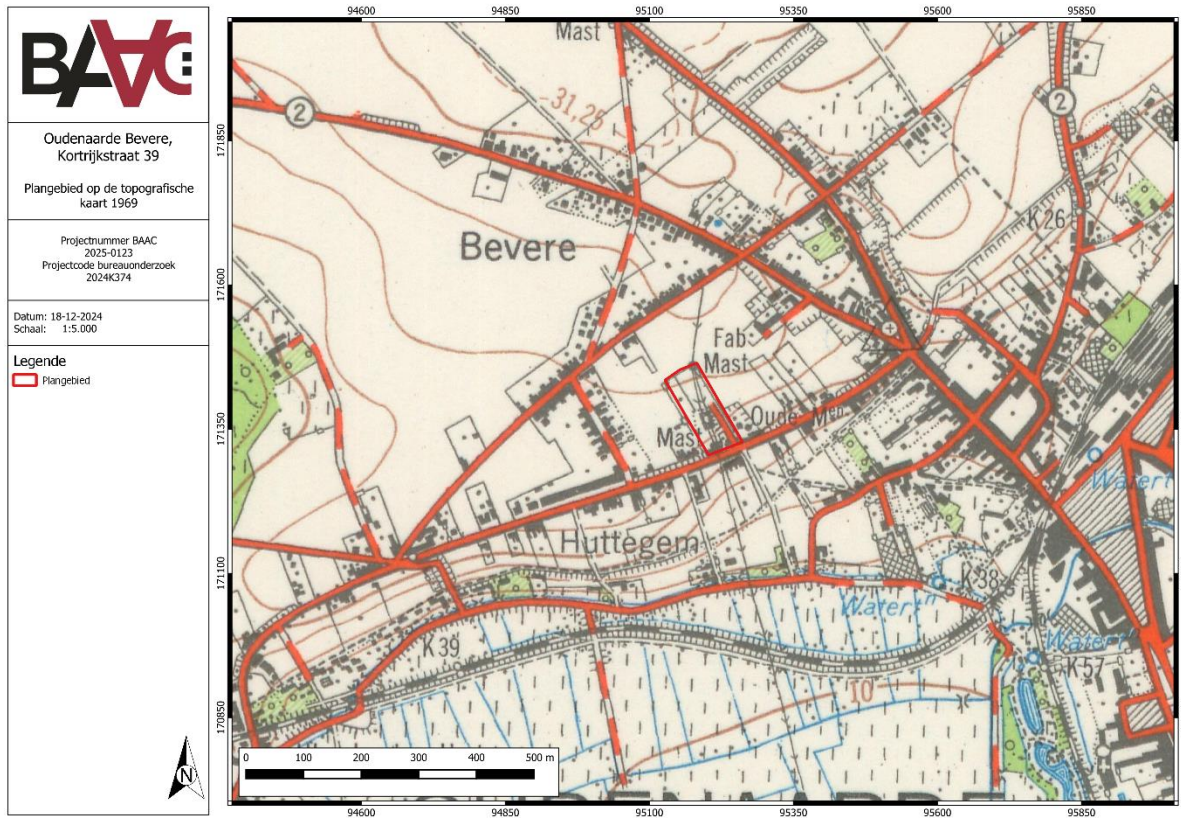

Plan 12: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen (analoog; 1:2500; 09.12.2024)

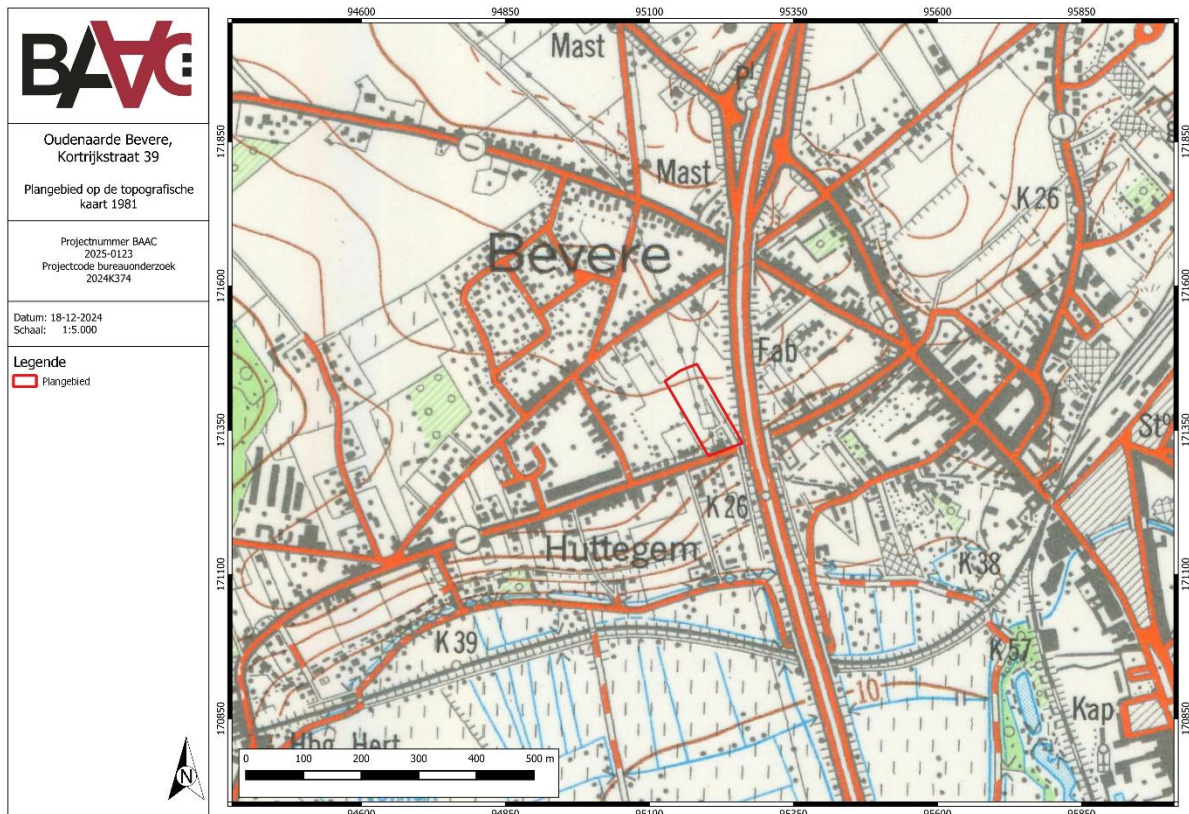

Plan 13: Plangebied op de Poppkaart (analoog; 1:1.250-1:7.500; 09.12.2024)

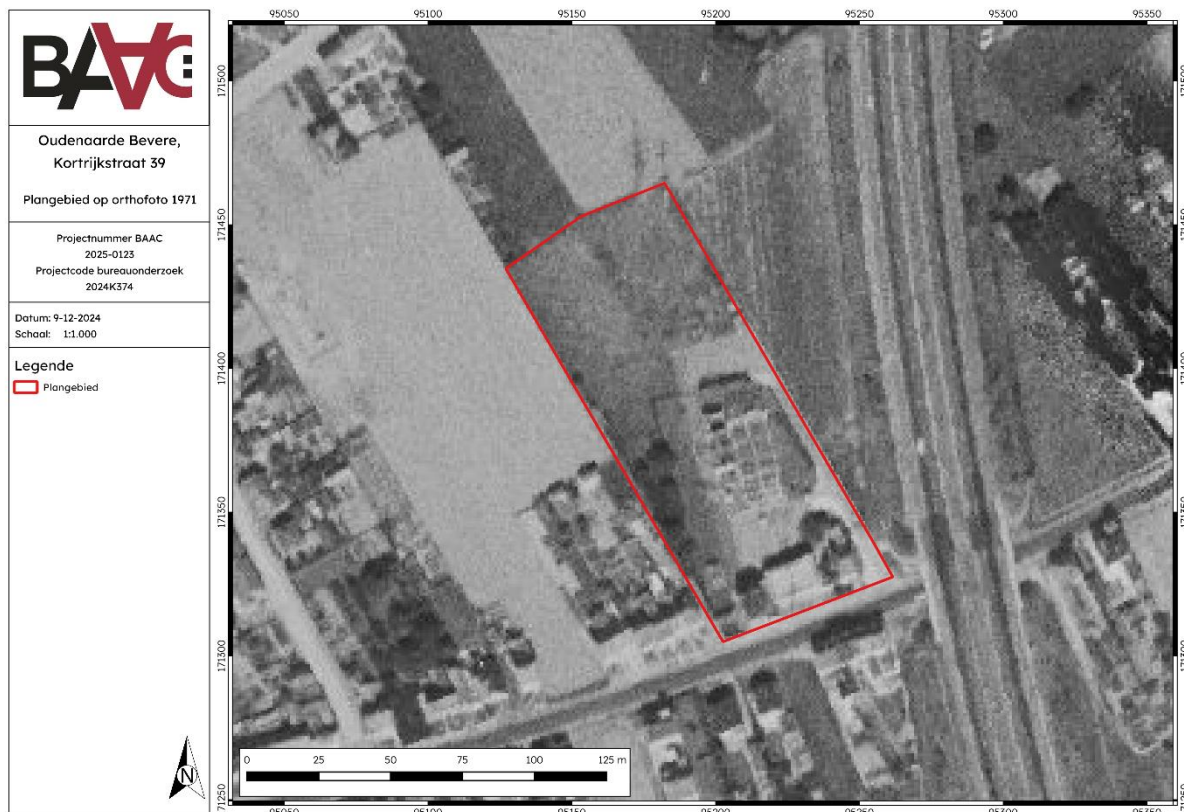
Plan 14: Plangebied op de topografische kaart van 1969 (analoog; 1:1; 18.12.2024)

Plan 15: Plangebied op de topografische kaart van 1981 (analoog; 1:1; 18.12.2024)

2.2.4 Orthofotografische bronnen

Uit de orthofoto's valt af te leiden dat het plangebied al minstens sinds 1969 in gebruik was als hoogspanningsstation (Figuur 11). Daarbij werd de cabine en bergplaats al gebouwd. Na 1981 zijn daar nog aanpassingen gedaan die tot vandaag in gebruik zijn, namelijk het verharden van de zuidelijke zone, de vervanging van de transformatoren en de bouw van de cabine en relaiszaal (Figuur 12, Figuur 1). Bij deze werken is de ondergrond in het plangebied vermoedelijk reeds sterk verstoord.

Figuur 11: Plangebied op orthofoto uit 1971

Figuur 12: Plangebied op orthofoto uit 1979-1990

2.2.5 Archeologisch kader

Centrale Archeologische Inventaris

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) is een databank van archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Dit overheidsinstrument helpt een inschatting maken over het archeologisch potentieel van het plangebied. Voor het plangebied zelf aan de Kortrijkstraat zijn geen archeologische waarden gekend (Plan 16).²⁶ Rondom het projectgebied zijn de volgende meldingen gekend (Tabel 2):

²⁶ CAI 2024

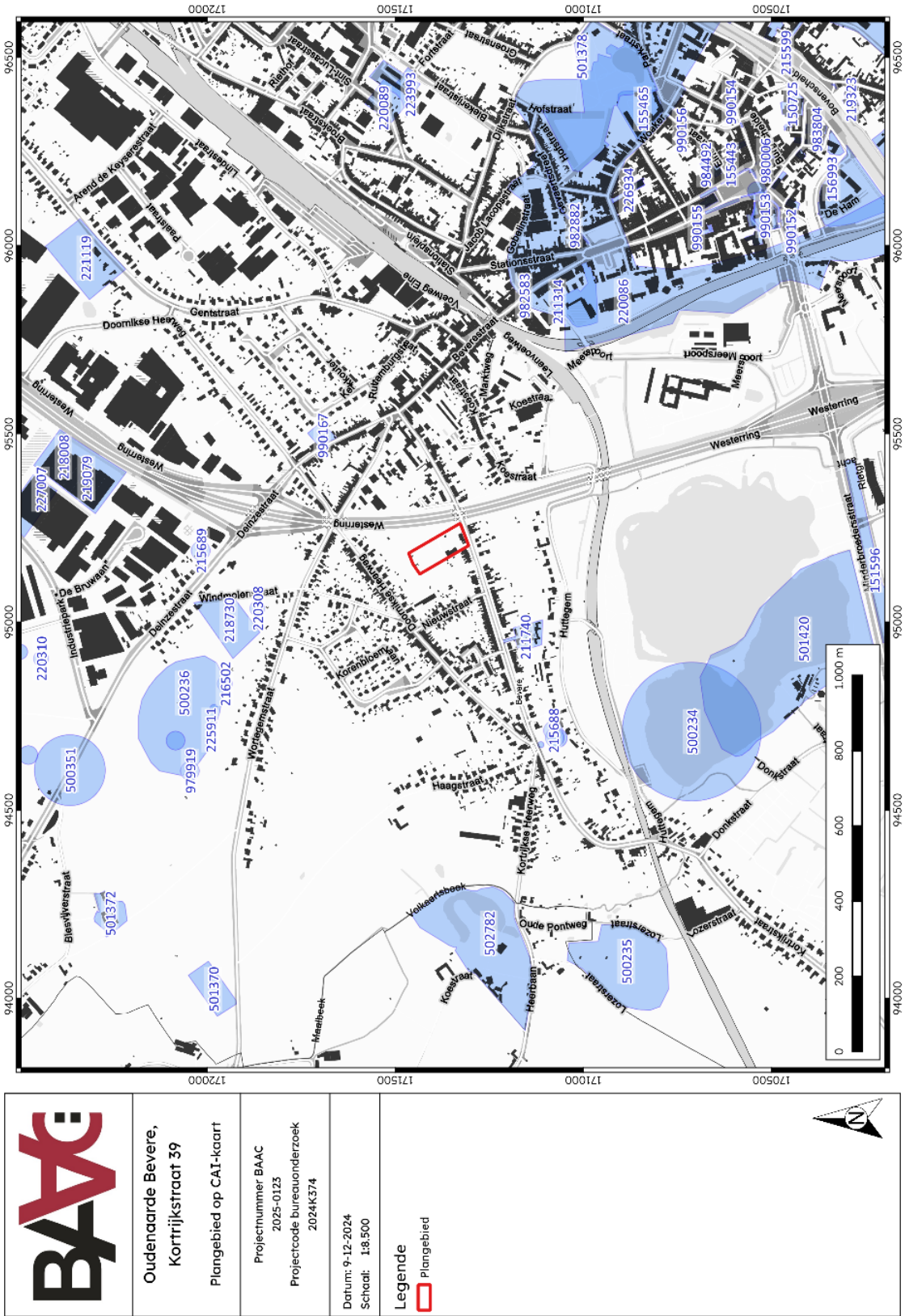
Tabel 2: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.²⁷

CAI ID	Naam	Locatie	Structuren	Gebeurtenistypes	Typologie	Materiaal	Datering
165931	Deinzestraat	Deinzestraat (Oudenaarde)		metaaldetectie	vondstenconcentraties	metaal	20ste eeuw
165988	Kortrijkstraat	Kortrijkstraat (Oudenaarde)		metaaldetectie	vondstenconcentraties		16de eeuw
211314	Colruytsite	Tacambaroplein (Oudenaarde)		archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem	grachten (verdedigingselement)		late middeleeuwen, nieuwe tijd
211740	Kortrijkstraat	Kortrijkstraat (Oudenaarde)		archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem	vondstenconcentraties		late middeleeuwen, nieuwe tijd, Romeinse tijd
215688	Kortrijkstraat	Kortrijkstraat (Oudenaarde)		metaaldetectie	losse vondsten	metaal	18de eeuw
215689	Deinzestraat	Deinzestraat (Oudenaarde)		metaaldetectie	losse vondsten	metaal	19de eeuw, 20ste eeuw
215699	Kortrijkstraat	Kortrijkstraat (Oudenaarde)		metaaldetectie	losse vondsten, munten		late middeleeuwen
215730	Kortrijkstraat	Kortrijkstraat (Oudenaarde)		metaaldetectie	losse vondsten, munten		17de eeuw
216502	Wortegemstraat	Wortegemstraat (Oudenaarde)		metaaldetectie	vondstenconcentraties	aardewerk, metaal	middeleeuwen, nieuwe tijd
218008	Bruwaan perceel 120h	Westerring (Oudenaarde)	Granaat-trechter		granaattrechters, losse vondsten, munten, wapens en munitie	metaal	19de eeuw, nieuwe tijd, WO I
218730	Windmolenstraat	Windmolenstraat (Oudenaarde)		metaaldetectie	vondstenconcentraties	metaal	18de eeuw, nieuwe tijd
219079	De Bruwaan	De Westerring (Oudenaarde)	WO Objecten	metaaldetectie	losse vondsten, vondstenconcentraties, wapens en munitie	metaal	19de eeuw, eerste helft 20ste eeuw, nieuwe tijd
220086	Vauban stadsomwalling	Oudenaarde (Oudenaarde)					
220308	Windmolenstraat	Windmolenstraat (Oudenaarde)		metaaldetectie	vondstenconcentraties	metaal	18de eeuw
225911	Middel Kauter	Wortegemstraat (Oudenaarde)		metaaldetectie	losse vondsten	metaal	18de eeuw

²⁷ CAI 2024

CAI ID	Naam	Locatie	Structuren	Gebeurtenistypes	Typologie	Materiaal	Datering
225913	Middel Kauter	Wortegemstraat (Oudenaarde)		metaaldetectie	losse vondsten, munten		nieuwste tijd
500234	Bevere Donk	Bevere (Oudenaarde)	Grondsporen	archeologische opgravingen	vondstenconcentraties	lithisch materiaal	Midden-Romeinse tijd, neolithicum
500236	Bevere Middel Kauter	Bevere (Oudenaarde)		archeologische veldkartering	bouwmaterialen, vondstenconcentraties	aardewerk	Romeinse tijd
501420	Oudenaarde-Donk (ten N van N60)	Bevere (Oudenaarde)	Grondsporen	archeologische opgravingen, erfgoedonderzoek, evaluerend terreinonderzoek, palynologisch onderzoek, toevalsvondsten	crematiegraven, kampplaatsen, losse vondsten, vlakgraven	biologisch materiaal	laatmesolithicum, midden neolithicum, Romeinse tijd, vroeg mesolithicum
502782	Kasteel van Moregem	Heerbaan 6-6A (Wortegem-Petegem)	Onbepaald	erfgoedonderzoek	burchten, landhuizen		16de eeuw
979918	Wortegemstraat I	Wortegemstraat (Oudenaarde)	Kaarsenprikker (17-18E), Gesp en knoop (17-18E), Leerbeslag versiering (17-18E)	metaaldetectie	bevestigingselementen, kleding en -accessoires, versieringsonderdelen van voorwerpen	bladgoud, koperlegering, metaal	18de eeuw, tweede helft 17de eeuw
979919	Wortegemstraat II	Wortegemstraat (Oudenaarde)	munten (Rom), Musketkogels	metaaldetectie	munten, wapens en munitie	brons, lood	eerste kwart 18de eeuw, Romeinse tijd
982583	Beverestraat 27	Beverestraat 27 (Oudenaarde)	Stadspoort	evaluerend terreinonderzoek, toevalsvondsten	bruggen, muurresten, stadspoorten, Vaubanvestingen	aardewerk, Doornikse kalksteen, mortel	nieuwe tijd
982882	Gevaertsdreef	Gevaertsdreef (Oudenaarde)	Stadsmuur	toevalsvondsten	muurresten, Vaubanvestingen	aardewerk, mortel	
990167	Sint-Petruskerk	Deinzestraat (Oudenaarde)	Grondsporen	kaartstudie	kerken, kerkhoven		vroege middeleeuwen

In een straal van 1 km rondom het plangebied zijn veel CAI-waarden gekend. De meeste zijn te dateren vanaf de late middeleeuwen tot en met de nieuwste tijd en vaak gaat het over losse vondsten of vondstconcentraties. Ter hoogte van de Beverestraat (CAI ID 982583) en de Gevaertsdreef (CAI ID 982882) werden muurresten teruggevonden die in verband kunnen worden gebracht met vestingen. Daarnaast zijn ook enkele waarden gekend uit de Romeinse periode. CAI ID 500236 en CAI ID 501420 zijn hiervan enkele voorbeelden. Daar werden vondstconcentraties en grafcontexten aangetroffen. Tot slot zijn ook waarden uit het mesolithicum en neolithicum bekend (CAI ID 501420 en CAI ID 500234).

Plan 16: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart²⁸ (digitaal; 1:250; 09.12.2024)

²⁸ CAI 2024

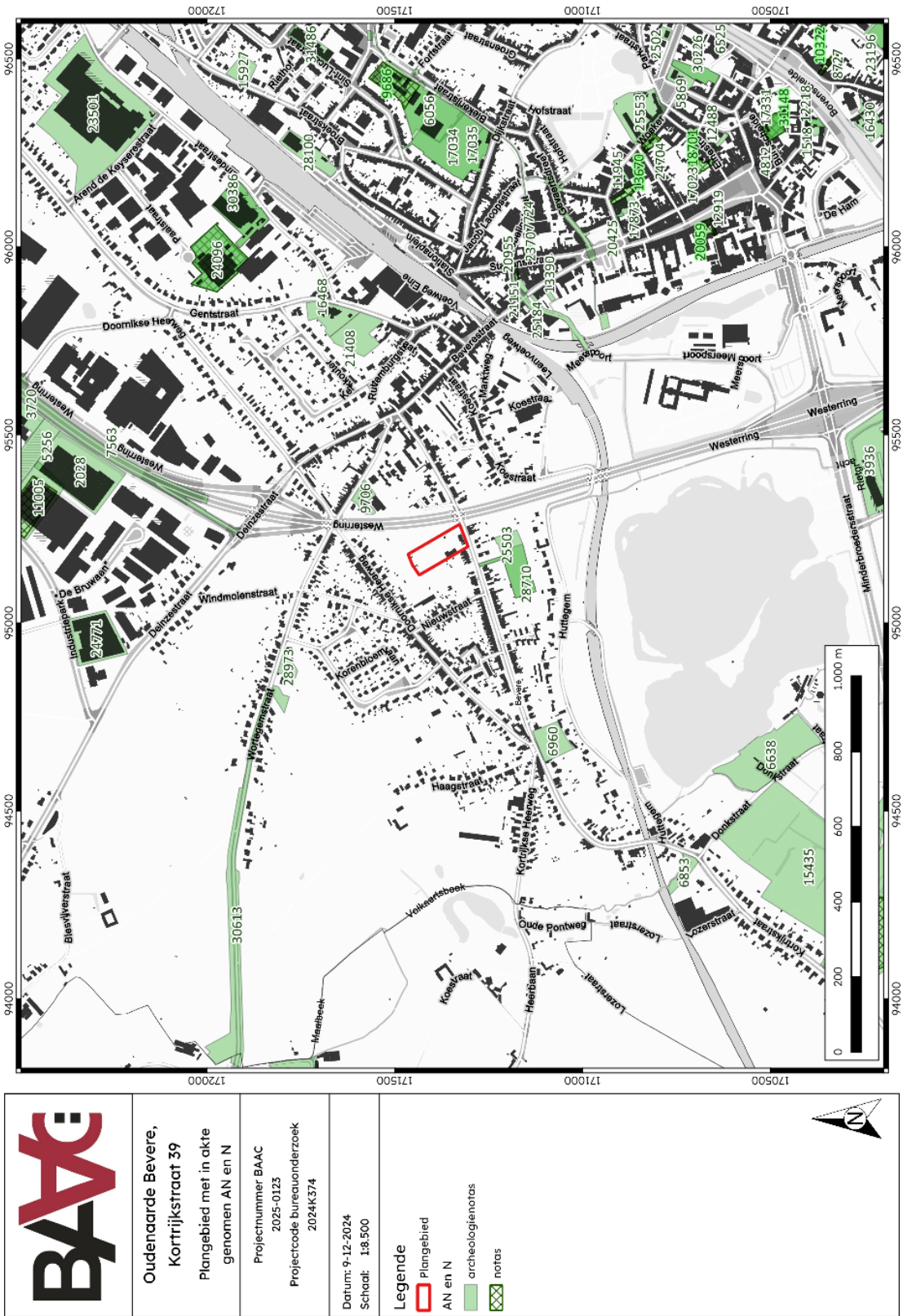
Ander archeologisch onderzoek in de regio

In de ruime omgeving van het plangebied zijn vooral bureaustudies uitgevoerd. Enkel ter hoogte van de Wortegemstraat, Vierschaar, Vokaartsbeekstraat, Moregemplein en Heerbaan (ID 30613) werd een opgraving geadviseerd voor een deel van het plangebied, namelijk de zone voor grondverbetering bij wegenwerken. Uit archeologisch vooronderzoek bleek namelijk dat in de directe omgeving van het plangebied reeds sporen waren aangetroffen uit de steentijden, Romeinse tijd en middeleeuwen. Daarnaast bleek dat de lijntracés binnen het projectgebied reeds voor een groot gedeelte in gebruik waren als wegenis sinds ten laatste de 18de eeuw en was de landschappelijke situatie gunstig voor de bewaring en het aantreffen van sporen.

Tabel 3: (Archeologie)nota's en/of eindverslagen in de regio²⁹

ID	Naam	Type	Geen maatregelen	Uitgesteld vooronderzoek	Opgraving
28973	Oudenaarde Wortegemstraat	AN		X	
16468	Oudenaarde Gentstraat 82-84	AN	X		
28710	Oudenaarde Kortrijkstraat	AN		X	
21408	Oudenaarde Gentstraat 68-74	AN		X	
30613	Oudenaarde Wortegemstraat, Vierschaar, Vokaartsbeekstraat, Moregemplein en Heerbaan	AN		X	X
6960	Oudenaarde Kortrijkstraat	AN		X	
7724	Oudenaarde - Ontdubbeling Rietgracht (22.812)	AN		X	
25503	Oudenaarde Kortrijkstraat	AN		X	
7563	Oudenaarde N60, Ronde Bruwaan	AN	X		
9706	Oudenaarde Wortegemstraat 30-32-34 Oudenaarde	AN	X		

²⁹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2024b

Plan 17: Plangebied en omgeving op de kaart met in akte genomen (archeologie)nota's³⁰ (digitaal; 1:250; 09.12.2024)

³⁰ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2024b

2.3 Synthese onderzoeksresultaten

2.3.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Het bodembestand van het projectgebied is in het zuidelijke deel van de zone vermoedelijk diep verstoord door de realisatie van een hoogspanningsstation in de 20ste eeuw. Eventueel aanwezige relevante sporen zullen hierdoor zijn verdwenen. Historische bronnen tonen aan dat het plangebied voordien in gebruik was als landbouwgebied. De noordelijke zone, die nog steeds grasland is, werd vermoedelijk minder sterk aangetast.

2.3.2 Archeologische verwachting

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan niet met zekerheid gezegd worden of er archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Het plangebied werd niet specifiek bij naam vermeld in de historische bronnen.

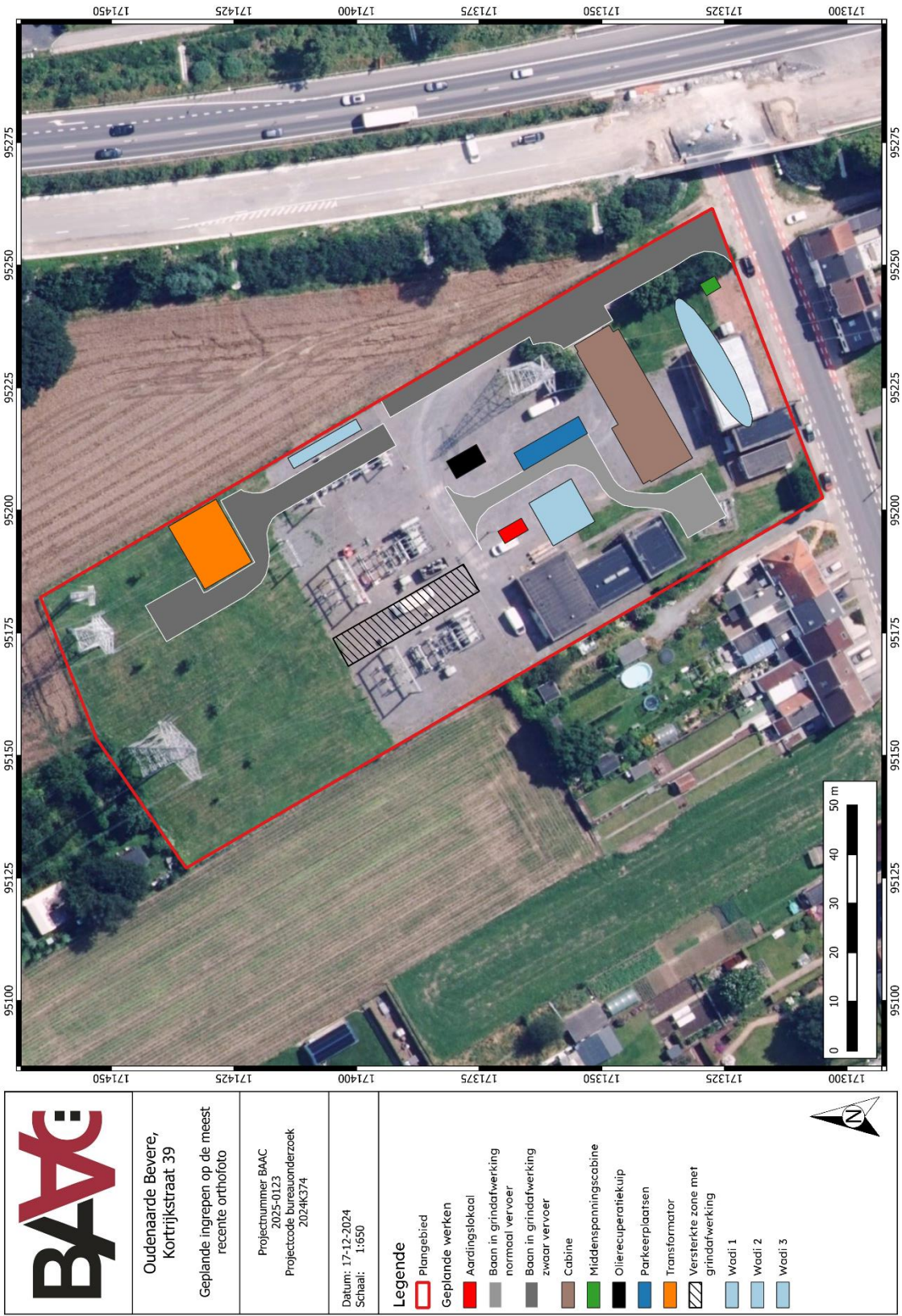
In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn bij archeologisch onderzoek materiële resten sinds de steentijden en sporen van bewoning en begraving uit de metaaltijden en Romeinse periode onderzocht. Dit wijst er op dat de vruchtbare en relatief makkelijk bewerkbare kouterrug reeds sinds de steentijden werd bezocht, bewerkt en bewoond. De meeste materiële resten stammen uit de late middeleeuwen tot en met de nieuwste tijd. De archeologische verwachting voor resten uit deze periode is eerder hoog. Voor de eerdere perioden (steentijden-metaaltijden-Romeinse periode) is de verwachting gemiddeld.

Echter, bij de aanleg van het hoogspanningsstation op het terrein voor het begin van de jaren '70 van de vorige eeuw is het zuiden van het terrein, waar ook nu de ingrepen zullen worden uitgevoerd, grotendeels verstoord. Er moet rekening gehouden worden dat sommige zones tot op zekere diepte sterk verstoord kunnen zijn.

2.3.3 Synthesepan

Op de syntheseskaart (Plan 18) is de verspreiding van de geplande ingrepen weergegeven op de orthofoto uit 2024. Deze kaart toont aan dat de impact van de werken beperkt zal zijn door enerzijds de inplanting ter hoogte van bestaande structuren en anderzijds de versnippering van de ingrepen.

Plan 18: Synthesepan: geplande ingrepen op orthofoto 2024 (digitaal; 1:1; 17.12.2024)

2.4 Besluit

2.4.1 Potentieel op kennisvermeerdering

Na een uitgebreide bureaustudie waarbinnen historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen grondig werden onderzocht en teruggekoppeld aan het hedendaagse terreingebruik en de bouwplannen van het plangebied, stelt BAAC Vlaanderen vast dat voldoende informatie werd gegenereerd om de beperkte impact van de geplande werken voldoende te staven. In de directe en ruimere omgeving van het plangebied zijn archeologische resten uit diverse perioden gevonden. Uit dit onderzoek blijkt dat de vruchtbare en relatief makkelijk bewerkbare kouterrug reeds sinds de steentijden werd bezocht, bewerkt en bewoond. De meeste materiële resten stammen echter uit de late middeleeuwen tot en met de nieuwste tijd.

Het bureauonderzoek heeft echter aangetoond dat de kans zeer klein is dat op het terrein aan de Kortrijkstraat nog intacte archeologische waarden zullen worden aangetroffen. Het terrein is voor de bouw van het hoogspanningsstation reeds in de jaren '70 van de vorige eeuw verstoord. De geplande ingrepen beperken zich tot de zone waar reeds ingrepen uitgevoerd werden, met uitzondering van de transformator. Gezien de beperkte oppervlakte van deze structuur, is het potentieel op kennisvermeerdering ook daar eerder laag. De ingreep in het huidige plangebied is bovendien dermate versnipperd en beperkt in oppervlakte, dat het potentieel op kennisvermeerdering ter hoogte van de geplande werken zeer laag is.

2.4.2 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er onvoldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende bepaald worden. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek³¹ is verder vooronderzoek niet aangewezen.

³¹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020 fig.3

3 Samenvatting

Naar aanleiding van een omgevingsvergunningaanvraag in het kader van stedenbouwkundige handelingen, werd een archeologienota opgesteld voor het plangebied gelegen aan de Kortrijkstraat 39 te Bevere, Oudenaarde.

In het plangebied wordt een deel van de bestaande gebouwen gesloopt, waar vervolgens nieuwe cabines worden gerealiseerd. Hierbij zal eventueel aanwezig archeologisch erfgoed vernietigd worden. Op basis van de bureaustudie is een inschatting gemaakt van het onderzoekspotentieel van het plangebied aan de hand van bodem- en aardkundige gegevens en is een specifieke verwachting ten aangaan van de archeologische waarden op het terrein vastgesteld.

Het bureauonderzoek heeft aangetoond dat het plangebied een eerder klein archeologisch potentieel heeft. Gezien de landschappelijke en geomorfologische situatie, de archeologische context en de historische data zouden sporen verwacht kunnen worden uit de alle perioden. Het terrein is echter reeds verstoord bij de bouw van het hoogspanningsstation. De geplande ingrepen zijn zeer versnipperd en beperkt in oppervlakte. Hierdoor wordt dan ook geen verder vooronderzoek geadviseerd.

4 Lijsten

4.1 Figurenlijst

Figuur 1: Plangebied op orthofoto uit 2024	5
Figuur 2: Doorsnede van de toekomstige inplanting van de middenspanningscabine en de grote cabine	9
Figuur 3: Doorsnede van het plangebied met toekomstige inplanting	10
Figuur 4: Detail bestaande toestand en geplande sloopwerken	11
Figuur 5: Detail nieuwe toestand	12
Figuur 6: Hoogteverloop terrein.....	18
Figuur 7: De vorming van de Vlaamse Vallei in de loop van het pleistoceen	20
Figuur 8: Schematische voorstelling van een vlechtend geulenpatroon, zoals dit in de Vlaamse Vallei actief was in het weichseliaan.	21
Figuur 9: Schematische voorstelling van een meanderend rivierenpatroon, zoals dit in de vallei van de Schelde actief is vanaf het laatglaciaal . 1: Kronkelwaarden (binnenkant van de rivierbocht), 2: Oeverwal (buitenkant van de rivierbocht), 3: Komgronden, 4: Restgeul.	21
Figuur 10: Kenmerken van de quartairgeologische kaart betreffende het plangebied	24
Figuur 11: Plangebied op orthofoto uit 1971	29
Figuur 12: Plangebied op orthofoto uit 1979-1990.....	30

4.2 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied op topografische kaart (digitaal; 1:10.000; 09.12.2024).....	2
Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 09.12.2024)	3
Plan 3: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting op orthofoto (digitaal; 1:1; 09.12.2024)	6
Plan 4: Geplande ingrepen op de meest recente orthofoto	7
Plan 5: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) met waterwegen (digitaal; 1:250; 09.12.2024)	17
Plan 6: Plangebied en hoogteverloop op het DHM (digitaal; 1:1; 09.12.2024)	18
Plan 7: Plangebied op de tertiairgeologische kaart (digitaal; 1:50.000; 09.12.2024)	23
Plan 8: Plangebied op de quartairgeologische kaart 1:50.000 (digitaal; 1:50.000; 09.12.2024)	23
Plan 9: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen (digitaal; 1:20.000; 09.12.2024).....	24
Plan 10: Plangebied op de Villaretkaart (analoog; onbekend; 09.12.2024)	26
Plan 11: Plangebied op de Ferrariskaart (analoog; 1:25.000; 09.12.2024)	26
Plan 12: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen (analoog; 1:2500; 09.12.2024).....	27
Plan 13: Plangebied op de Poppkaart (analoog; 1:1.250-1:7.500; 09.12.2024)	27
Plan 14: Plangebied op de topografische kaart van 1969 (analoog; 1:1; 18.12.2024)	28
Plan 15: Plangebied op de topografische kaart van 1981 (analoog; 1:1; 18.12.2024)	28
Plan 16: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart (digitaal; 1:250; 09.12.2024).....	34
Plan 17: Plangebied en omgeving op de kaart met in akte genomen (archeologie)nota's (digitaal; 1:250; 09.12.2024)	36
Plan 18: Synthesepan: geplande ingrepen op orthofoto 2024 (digitaal; 1:1; 17.12.2024)	38

4.3 Tabellenlijst

Tabel 1: Overzicht van de geplande ingrepen en hun impact	13
Tabel 2: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.....	31
Tabel 3: (Archeologie)nota's en/of eindverslagen in de regio	35

5 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2020. Een beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek. Available at:

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/images/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2024a. Inventaris Onroerend Erfgoed. Gebieden Geen Archeologie. *Inventaris Onroerend Erfgoed*. Available at:
<https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten?categorie=GGA>.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2024b. Loket onroerend erfgoed: archeologienota's, nota's en eindverslagen. Available at:
<https://loket.onroenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/goedgekeurd>.

BORREMANS, M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Gent: Academia Press.

CAI, 2024. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroenderfgoed.be/>.

CARTOGIS, 2022. GeoloGIS, een geologische ontdekkingstocht doorheen België. Available at:
<http://cartogis.ugent.be/geologis/geologis> [Accessed January 1, 2016].

DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN, 2023. Portaal. Available at:
<https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/>.

DOV VLAANDEREN, 2022. Databank Ondergrond Vlaanderen, Quartair. Available at:
<https://www.dov.vlaanderen.be>.

GEOPUNT VLAANDEREN, 2024. Catalogus. Available at: <https://www.geopunt.be/catalogus>.

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED, 2024. Bevere.

DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. *Geomorfologische kaart van België 1:50000*, Leuven.

VAN STRYDONCK, M., DE MULDER, G. & ALDERWEIRELDT, M., 2000. *De Schelde: verhaal van een rivier*, Leuven: Davidsfonds Uitgeverij nv.

VERBRUGGEN, C., DENYS, L. & KIDEN, P., 1991. Paleo-ecologische en geomorfologische evolutie van Laag- en Midden-België tijdens het Laat-Kwartair. *De Aardrijkskunde*, 1991/3, pp.357–376.